

PROSINEC 2020

04/2020

ZPRAVODAJ

Místní akční skupina – společně pro rozvoj regionu

Fotografická inspirace z německých obcí

Za zajímavými místy Regionu HANÁ

Realizované projekty z IROP

Příprava nové strategie na období 2021+

Regionální školství – postřehy z distanční výuky

Ze škol a školek

Rozhovor s Františkem Vyhlídalem

Projektové aktivity komunitních center Regionu HANÁ

Zajímavé firmy regionu – Wanzl spol s.r.o.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

www.regionhana.cz

CESTA ZA INSPIRACÍ DO OBCÍ NĚMECKÉHO VENKOVA LETOS ALESPŮŇ PROSTŘEDNICTVÍM FOTOGRAFIÍ

Jednou z pravidelných aktivit, kterou Region HANÁ organizuje pro své členy, jsou pravidelné odborné exkurze do regionů v ČR i zahraničí. Snažíme se zejména zástupcům našich samospráv zprostředkovat návštěvu míst, kde obdobné problémy jako v našich obcích řeší inspirativně a příkladně. Zajímavá řešení, která jsme viděli při svých minulých cestách, nejednou inspirovala k řadě zlepšení v našich obcích. V posledních letech jsme takto navštívili venkovské obce např. v Rakousku, na Slovensku, v Holandsku, ale i u nás v západních Čechách.

I v roce 2020 jsme měli naplánováno vyrazit za poznáním, tentokrát do Německa – Porýní-Falce. Na exkurzi jsme dokonce obdrželi příslib finanční podpory z MMR, avšak vzhledem k epidemii Covid19 se akce pochopitelně neuskutečnila. Pokud se situace zlepší, exkurzi uskutečníme v roce 2021 nebo v následujících letech. V posledních letech jsem měl možnost navštívit a pohovořit se zástupci samospráv regionu Porýní-Falce nebo Bádensko-Württemberska hned několikrát, a to zejména prostřednictvím hodnocení obcí v soutěži Evropská kvetoucí sídla – Enten-

te Florale, ale i při jiných příležitostech. Rád bych tedy čtenářům alespoň formou tohoto článku přinesl na několika vybraných příkladech zajímavých řešení zejména obrazovou inspiraci s příslušnými komentáři. Většina příkladů se vzhledem k tématu soutěže bude vztahovat k životnímu prostředí, zeleni obcí a řešení veřejných prostranství.

Pokud by vás některý z příkladů zaujal, neváhejte mne kontaktovat, mohu poskytnout více informací a rozsáhlejší fotodokumentaci.

Místo k posezení na vyhlídce nad obcí Duchroth. Obec se nachází v harmonické kulturní vinohradnické krajině Porýní. Oblíbené místo nad obcí bylo dotvořeno tímto kamenným stolem, který vybízí k pikniku nebo ochutnávce jednoho ze zdejších vynikajících ryzlinků. Každopádně je to úžasné místo pro výlety a posezení pro návštěvníky i obyvatele obcí. U nás existují již několikátým rokem dotační programy pro místa aktivního nebo místa pasivního odpočinku. Tento příklad nám ukazuje, že takováto místa nemusejí být řešeny fádním pořízením typizovaného mobiliáře z katalogu firem, ale utvořeny s citem pro místo a využitím Genia Loci.

Hřbitov v obci Duchroth není na první pohled ničím výjimečný, zaujme především svou pro Německo příslovečnou upraveností, čistotou a pořádkem. Tento příklad jsem však zařadil z jiného důvodu: přítomnost vzrostlých stromů (lípy). V našich končinách v současné době panuje někdy až panická hrůza obyvatel ze stromů na hřbitovech. Pokud obec při revitalizaci chce nějaké vysadit, často naráží na tvrdý

odpor obyvatel. „Vždyť přece z nich bude padat listí! .. A kořeny...! A ...“

Že má strom listí je jeho základní charakteristika. Díky nim můžeme na planetě zemi dýchat. V Německém Duchrothu očividně se stromy problém nemají. O hřbitov společně pečují desítky až stovky lidí, každý o svých pár metrů čtverečních, celek jistí obec.

Dle mého soudu vzrostlé stromy na hřbi-

tov patří. Pokud již na některých hřbitovech jsou, místní si je pochvalují, že vytvářejí příjemné intimní prostředí, v létě zpříjemňují svým stínem klima, pozitivně utvářejí celkový obraz pietního místa. Pokud se však jednou pokácí anebo zde již v minulosti nebyly vysazeny, těžko se jejich výsadba prosazuje.

I v Německu, jako u nás mají v obcích bývalé požární nádrže. Zde vidíte současnou úpravu jedné z nich. V obci je pro požární ochranu hydrant, nádrž již ztratila svou hlavní původní roli. Tak se rozhodli podpořit a vyzdvihnout role nové: přispění ke zlepšení životního prostředí. Nejen že je nyní místo atraktivní pro řadu druhů fauny a flory, ale je i příjemným místem k posezení a odpočinku, esteticky malebným koutem obce Duchroth.

Mobiliář nemusí být vždy typizovaný a drahý, před hasičskou zbrojnicí místní šikovní hasiči vytvořili příjemné posezení ze starých palet. Na druhé fotce je jednoduchá lavička z dřevěné fošny, přímo vybízející k odpočinku za krásného slunného letního dne při procházce obcí.

Každý kousek volného prostoru na ulici se dá využít a zkulturnovat. Snad v každé obci máme místa, která jsou méně atraktivní, příliš zastavěná, prostor ovládnou silnicechodník – stavby. Zde však vidíme drobný příklad, že i zdánlivě beznadějně místo pro ozelenění je možné snadno vylepšit a ozvláštnit kvetoucími rostlinami. Levandule i růže jsou rostliny, které snesou výsadbu v extrémním stanovišti a dobře zde prospívají.

Příklad polopropustné parkovací plochy, která umožňuje částečný vsak alespoň menších úhrnů srážek z této plochy.

Jaroslav Brzák
Hlavní manažer Regionu HANÁ

SUŠÁRNA CHMELE V ODRLICÍCH OŽILA

Nejstarší dochovanou sušárnou chmele zahrnující muzeum chmelařství a pivovarnictví je v Odrlicích, místní části Senice na Hané. Tato stavba je jedinou památkově chráněnou nemovitostí tohoto druhu na Moravě. Stavbu nechal postavit Jan Starošťík.

Co bylo impulsem k tomu, že vznikl spolek, který nyní pečuje o památku? Kolik má členů? Zhruba v roce 2000 nabídl tehdejší vlastník obci Senice na Hané objekt k odkoupení.

Sušárna chmele byla zapsána do státního seznamu nemovitých kulturních památek Severomoravského kraje již od roku 1981. Zástupci Národního památkového ústavu apelovali na vlastníka, aby stavbu rekonstruoval, což bylo nad jeho síly a finanční možnosti, proto památku nabídl obci. Zastupitelstvo obce s odkupem a s následnou investicí nesouhlasilo. Asi v roce 2007 jsem se stala členkou již fungujícího občanského sdružení Aktiv+, dnes Hanácká aktivní společnost, z.s., jehož členové přijali myšlenku na záchranu sušárny za svou a od té doby spolu opravujeme..... Předsedkyní spolku je Mgr. Dominika Doláková.

Přesný počet členů spolku nevím, spolek má velmi široký záběr činností rozdělených do jednotlivých aktivit od malých dětí po důchodce. Na sušce chmele mně pravidelně pomáhá zhruba deset členů spolku.

Aby památka byla zachráněna, museli jste hledat zdroje finančních prostředků. Můžete nám říci, kolik dosud stála rekonstrukce, z jakých dotačních titulů jste čerpali?

Památku jsme od tehdejších vlastníků odkoupili v roce 2009 a od roku 2011 ji postupně, samozřejmě v závislosti na finančních možnostech, opravujeme. První

dotaci jsme obdrželi ze SZIF (Státního zemědělského investičního fondu) prostřednictvím MAS Region HANÁ. Podpořilo nás také Ministerstvo kultury ČR prostřednictvím Městského úřadu Litovel, Nadace OKD Ostrava, Olomoucký kraj, Národní památkový úřad pracoviště Olomouc, Obec Senice na Hané, několik laskavých sponzorů a samozřejmě něco dáváme také my, členové spolku.

V letošním roce jsme dokončili již sedmou etapu oprav, celkové náklady jsou cca 3,7 mil. Kč.

Jakým způsobem se podíleli členové spolku na rekonstrukci sušárny? Na jakém principu fungovalo sušení?

Již jsem zmínila, že na sušce pomáhá asi deset členů spolku a to především s úklidem, přenášením materiálu, zajišťováním odrlických hodů v sušce ve dnech 5. a 6. července. Odrlická kaple je zasvě-

cena svatým Cyrilu a Metodějovi.

Hlavní práce statického zabezpečení objektu i ostatní stavební práce prováděly odborné společnosti vybrané na základě zákona o zadávání veřejných zakázek. A to kromě poslední sedmé etapy, kterou jsme realizovali spolu s našimi přáteli ze Senice na Hané a z Olšan.

Od počátku mě podporuje a velmi pomáhá moje sestra Mgr. Alena Nakládalová a naši společní přátelé, šikovní mistři několika řemesel.

Sušku chmele postavil Jan Starošťík asi v poslední třetině 19. století, přesný rok neznáme. Víme ale, že si pro sazenice chmele jel do Tršic roku 1880. V té době se chmel pěstoval na dřevěných kůlech, tyčích a pan Starošťík byl jeden z prvních, kteří ještě v 19. století začali pěstovat chmel na drátěných konstrukcích, na drátěnkách.

Chmel, chmelové hlávky, se sušily rozprostřeny v tenké vrstvě na podlaze sušárny. Díky úzkým kónickým oknům proudil do objektu vzduch, který postupně chmelové šišky usušil. V roce 1928 postavil jeden z potomků pana Starošťíka v rohu sušky topeniště a začal chmel sušit teplým vzduchem. Naše suška tedy dokládá dva způsoby sušení chmele.

Co bylo na rekonstrukci nejobtížnější a jak dlouho trvala?

V průběhu prvních etap byla suška vždy jen provizorně zakryta. Důvodem bylo nedokončené statické zabezpečení objektu, který by v daném stavu finální střechu nemusel unést. Provizorní zajištění stře-

chy ovšem znamenalo, že do hliněné stavby začalo zatékat a pro mě bylo opravdu obtížné sehnat někoho, kdo utrženou lepenku opraví. Na nic jiného negativního si nevzpomínám, mě práce na sušce těší a spolu s našimi přáteli, o kterých jsem se už zmínila, je při práci vždy veselo, klid, pohoda.

Včetně letošního roku trvají opravy devět let - 2011 až 2020. Moje snahy o záchranu památky trvají celých dvacet let.

V sušárně je muzeum pivovarnictví. Pomáhal vám v náplni muzea některý z regionálních pivovarů?

V sušárně je muzeum pivovarnictví a chmelařství, ale můžete zde najít také spoustu předmětů užívaných na vesnici v 19. a 20. století. Několik předmětů týkajících se chmelařství jsem přivezla

z Tršic, na zápůjčce předmětů a na pomoci při tvorbě textů souvisejících s vařením piva se domlouvám se zástupci pivovaru Litovel. S Pivovarem Litovel, a.s. uzavřela naše předsedkyně Mgr. Dominika Doláková partnerskou smlouvu před několika lety.

V sušárně je i muzeum chmelařství, můžete naše čtenáře seznámit v krátkosti s pěstováním chmele na Hané?

Pěstování chmele na Moravě je doloženo již ve 12. stol. Novodobý rozmach pěstování chmele na Hané a na střední Moravě započal pan Hynek Florýk, když vysadil chmel na své záhumence v Tršicích, na ploše asi 20 arů. Psal se rok 1861. V naší části dnešního Olomouckého kraje to byl právě Jan Starošník, který začal pěstovat chmel v Odrlicích od roku 1880. Po jeho

vzoru se přidávali sedláci v okolních obcích, v Seničce, v Cholině, v Doloplazích, v obcích okolo Přerova a také v Senici na Hané, kde se chmel pěstuje dodnes. Výčet obcí není ani zdaleka úplný, ale všechny chmelnice minulé i stávající na Hané, či na Moravě patří do Tršické chmelařské oblasti. Jak jsem už jednou zmínila, chmel se pěstoval na kůlech, na přelomu 19. a 20. století pak na drátech. Chmel je ovíjivá, pravotočivá rostlina, většina čtenářů možná „zaváděla“ mladé rostlinky okolo drátu. Ke kůlu se chmel musel uvažovat. Tyče byly dlouhé 8 až 10 m a každý rok po sklizni byly ze země vytaženy a na jaře znovu vztyčeny.

Jaké jsou vaše plány do budoucna?

To základní je hotovo. Je ale nutná údržba, provedení fasády, nebo alespoň ošetření některých míst na vnějších stěnách. Není funkční topeniště a žaluzie, na které se chmelové šišky sypaly, nejsou na svém místě. Celé toto zařízení sloužící k sušení horkým vzduchem dá ještě někomu hodně práce. Já se chci v následujících měsících věnovat vystaveným předmětům, navázáním dalších, které mně dobří lidé darovali a které skladuji přechodně doma abych je ošetřila, označila, kamarádi opravili...

Na závěr bych ráda připomněla ocenění, kterého se nám dostalo v roce 2015. V tom roce získal náš spolek první cenu Národního památkového ústavu Patrimonium pro futuro (dědictví pro budoucnost) v kategorii záchrana památky.

Děkuji všem za pomoc.

S E. Dostálovou rozmlouvala M. Husičková

HRÁDEČEK ŠPACÍRŠTAJN VÝSLEDEK NEZLOMNÉ PRÁCE JEDNOHO PILNÉHO ČLOVĚKA

Západně, asi 2 km od obce Lipová, se nachází uměle postavená rozsáhlá romantická zmenšenina středověkého hradu. Jejím autorem a současně i stavitelem je Zdeněk Procházka z Lipové, který zmenšeninu hrádečku vybudoval nejen pro svoji potěchu, ale i pro radost návštěvníků z širokého okolí. Nápad se rodil postupně od roku 1975, kdy se pan Procházka toulával v lesích v okolí Lipové a po cestě narážel na zbytky polorozbořených zídek, které tam kdysi vystavěli lidé, hospodařící na místních lukách a políčkách. Půda na polích byla značně kamenitá, a proto byly z polí vybírány kameny a z nich poté byly pravděpodobně tyto zídky vystaveny. Pan

Hrádeček Špacířstaj

Kosterní nálezy při výstavbě

Procházka chtěl proto navázat na tvrdou práci svých předků a začal o možnosti výstavby hráděku stále více přemýšlet.

Samotná výstavba započala kolem roku 1982 a trvala bezmála 10 let. Hrádek je stavěn tzv. suchou metodou, tedy bez malt. Prostě jen správným skládáním a upev-

ňováním kamenů na sebe. V první fázi byla vystavěna spodní zídka a pokračovalo se směrem nahoru až k rotundě. U té však bylo zapotřebí vytvořit věnec, aby stavba měla zpevněný základ. Samotný materiál pochází z původní hromady kamenů, která se u hráděku celá léta povalovala a další si musel stavitel opatřit z podobných míst v okolí. Jednalo se o stovky a stovky nádob plných kamenů, které musel pan Procházka vlastníma rukama nanosít.

Zatímco dříve sem zavítal jen málokdo, postupně se hrádek dostal do povědomí lidí a teď sem občas proudí i davy turistů. Nejčastěji se hrádeček stává turistickým cílem nejrůznějších výprav aktivních seniorů s batůžky či rodin s dětmi. Zvýšená návštěvnost ovšem sebou přináší i celou řadu úskalí, a tak se musí o hrádeček pan Procházka pravidelně starat a udržovat jej v zachovalé podobě.

Závěrem je důležité zmínit, odkud se vlastně vzal název Špacířstajn. Samotné pojmenování nevzniklo tentokrát z hlavy autora hráděčku, ale vymysleli ho místní

Válcovitá věž

občané, kteří k němu chodívají. A to jedno-duše po jeho tvůrci panu Procházce, kdy německy „spazieren“ znamená „procházet se“. Pravděpodobně jako symbol úcty a poděkování za jeho nezlomné odhodlání.

Lucie Vojtěchová

TĚŠETICKÝ PIVOVAR – OD ROZKVĚTU AŽ PO ÚPADEK

Přesné datum vzniku těšetickeho pivovaru není známo. První zmínky o něm však odkazují do druhé poloviny 16. století, kdy ho nechal postavit klášter Hradisko v Olomouci. Hlavním předpokladem pro vznik pivovaru v těchto končinách, byl velice kvalitní ječmen, který byl v té době na úrodné Hané pěstován a je nezbytnou surovinou pro výrobu piva. Pivovar měl od začátku zajištěný odbyt, protože klášter a jeho majetky pivo povinně odebíraly, stejně jako vesnice na pravém břehu řeky Moravy. I díky klášteru se pivovar mohl dále rozvíjet a především rozrůstat. V areálu vznikl i lihovar, sladovna a dokonce i mlýn. Na dohled byla chmelnice, na jejímž místě později vznikly dva rybníky, které kromě vody dodávaly v zimě také důležitý led. Pivo, kterého se vyrábělo kolem 3 500 sudů ročně, bylo vyhlášené vysokou kvalitou.

V roce 1784 došlo ke zrušení kláštera a pivovar byl spolu se svým dalším majetkem odkoupen nejdříve belgickým rodem a poté Lichtenštejnem. Ti poté pivovar s lihovarem v 19. století prodali bratrům Kubelkovým. Jenže jejich podnikání se propadalo do dluhů a v roce 1898 vstoupila do osudu pivovaru Rolnická záložna v Těšeticích. Rolnická záložna v Těšeticích měla obrát kolem šesti milionů korun, sponzorovala školy v okolí, půjčovala pení-

ze sedlákům a hrála v regionu významnou roli. Bratři Kubelkové jí dlužili hodně peněz, a tak aby se záložna ochránila, založila akciovou společnost a pivovar od nich odkoupila za 200 tisíc korun. Pro záložnu to bylo výhodné, protože vložila směnky a držela největší balík akcií. Dalšími akcionáři se stali sedláci z Těšetic, Ratajů, Vojnic i z Olšan a vzdálenějších vesnic. Na provoz dohlíželi sedláci, dědové a pradědové dnešních těšetickech rodáků.

I díky celkové prosperitě pivovaru, mohl

být objekt modernizován. Během svého největšího rozkvětu se v pivovaru vařilo celkem 7 druhů piva - světlá a tmavá desítka, zdravotní karamelový granát, světlý ležák, dvanáctka březňák, silný černý Ječmínek a 18° porter. Dobře se vedlo i lihovaru.

Dokud pivovar spravovali místní sedláci, dařilo se podniku dobře. Úspěšné období přerušila v roce 1942 válka, po jejím skončení se ale výroba zase obnovila. Prosperita však skončila nástupem komunismu

Budova bývalého pivovaru

Dobová fotografie

a znárodnění. Těšetický pivovar spadl pod různé národní podniky, až skončil společně s Litovlí a přerovským Zubrem jako součást Severomoravských pivovarů. Postupně zastarával a chátral. Osud pi-

vovaru, jenž vznikl v 16. století uprostřed lánů nejkvalitnějšího hanáckého ječmene a na dohled chmelnic, zpečetila paradoxně masivní těžba uhlí na severu Moravy a Slezska. V roce 1953 totiž musel kvůli poddolování zavřít pivovar v Karviné a jeho část se později propadla o třicet metrů. Nedostatek piva na severní Moravě vyřešila centrálně řízená ekonomika stavbou nového velkého pivovaru v Nošovicích. Pro zajištění odbytu musely zavřít čtyři menší pivovary – a jedním z nich byly i Těšetice. Zde se koncem 60. let vařil už jen jeden druh piva, který se ani nelahvoval. Pivovar, jenž ke kraji patřil po staletí, však pořád ještě žil. Proto je snadné pochopit zasmušilost těšetických mužů, kteří v létě 1970 uvařili poslední várku, a tím uzavřeli historii kdysi úspěšné značky. Ačkoliv poslední dekáda přinesla boom nových mini-pivovarů na roztodivných místech po celé zemi, ten těšetický na úrodné Hané dál tiše čeká, až mu vnuci a pravnuci sedláků zase vrátí život.

Lucie Vojtěchová

Dobová fotografie

ČERNÁ VĚŽ DRAHANOVICE

Věž v bílém

Je pozůstatkem gotické tvrze a je ojedinělým důkazem stavební činnosti nižší šlechty na střední Moravě. V současnosti je ve věži stálá expozice archeologie a historie obce, konají se zde příležitostné výstavy. V areálu u věže se pořádají kulturní akce a koncerty. Od dubna do září je přístupná o víkendech a svátcích a od května také ve středu odpoledne.

Tak se píše v turistických průvodcích. Můžeme si nyní trochu zavzpomínat.

Čtyřpatrová hranatá věž gotického původu, základních tvarů a struktury byla sice podstatně změněna renesanční a empírovou přestavbou, zachovala si však charakter obranné gotické stavby. V době svého vzniku na přelomu 13. a 14. století byla o jedno kryté podlaží nižší a celistvá ve svých zdech, prolomených pouze úzkými osvětlovacími střílnami, z nichž jedna se v zázdění uchovala na severní stěně.

Vstup do věže byl pouze od jihu výstupním otvorem, umístěným necelých sedm metrů nad zemí, v úrovni těsně nad dnešním druhým patrem. V této formě se uchovala věž až do husitských válek.

V 15. století, v době stavebně neobyčejně plodné, byla zpustlá drahanovická věž úplně přestavěna v obytnou věž. Její nepřístupnost a uzavřenost byly odstraněny přístavbou kruhového šnekového schodiště na jižní straně, vytvořením konstrukčně pevných podlaží v nitru věže a jejím ro-

zevřením navenek po prolomení oken ke všem světovým stranám.

Ve II. patře věže byla vybudována r. 1567 žebrová klenba. Vrcholovou partii klenby tvoří osmiúhelný pískovcový klenák s reliéfním znakem pánů ze Stvolové a s jemně tesaným ozdobným hvězdicovým okrajem. Třetí a nově zvýšené čtvrté patro byly zastropeny trámovými stropy, spočívajícími na mohutných podvlacích. Vnějšík celého objektu byl pokryt jemným mřížkováním černobílých sgrafit.

V době barokní, asi na konci 17. století, byl obytný prostor věže rozšířen ještě o místnost v I. patře a v III. patře byl vestavěn záchodek. V roce 1723 byl statek v Drahanovicích natrvalo spojen s panstvím v Čechách pod Kosířem a tvrz ztratila svůj význam. Budovy tvrze byly postupně zbourány nebo přestavěny a zachovala se jen Černá věž. Její podoba byla kolem roku 1850 pozměněna novým nezvyklým zastřešením - tzv. routovou střechou. V této podobě se dochovala až do dnešní doby.

V současné době má Černá věž půdorys 6x6 metrů a tyčí se do výšky 28 metrů.

Věž byla opravena a poprvé zpřístupněna v roce 2002 v rámci oslav 680 let od první písemné zmínky. Při této akci byl posvěcen prapor obce a obecní znak, na kterém se pyšně vzpíná bílý kozlík se zlatými

Interiér věže

rohy, obojkem a čtyřmi zlatými hvězdami. V roce 2004 byl vybudován kulturní areál v její blízkosti, kde proběhlo nespočet vernisáží, kulturních akcí i svatebních obřadů. V tomto období se i Region Haná podílel na obohacení akcí u Černé věže. Proběhlo zde zahájení Hanáckého cestovatele, výstava Hanácká výšivka, Hanácká svatba a setkání se slovenskými partnery. Již tradičně probíhají u věže akce jako Den matek, Hodové odpoledne, Pohádková věž i ves nebo Setkání seniorů.

Zdeňka Žáková

Hanácká výšivka - výstava v nejvyšším patře

DOTACE A PODPORY REGIONU HANÁ

DALŠÍ PODPOŘENÉ PROJEKTY Z IROP

Rada MAS Regionu HANÁ schválila 13.11.2020 **projekty k podpoře z Integrovaného regionálního operačního programu**, které byly podány v rámci výzev č. 14.- 18. na konci léta. Jednalo se o jednu z posledních výzev v tomto programovém období.

Největší zájem byl tradičně o oblast **bezpečnost dopravy** (celkem 9 podpořených projektů ve výši 5 375 606 Kč celkových způsobilých výdajů /CZV/), o **infrastrukturu základních škol** (celkem 4 podpořené projekty ve výši 2 636 033,11 Kč CZV) a dále o **infrastrukturu pro zájmové a neformální vzdělávání** (celkem 3 podpořené projekty ve výši 2 014 316,37 Kč CZV).

Po jednom byly podpořeny projekty v oblastech **rozvoj komunitních center** (1 projekt ve výši 1 189 899 Kč CZV) a **rozvoj sociálních služeb** (1 projekt ve výši 875 205,73 Kč CZV): **Komunitní centrum připravuje ve Slatinicích Římskokatolická farnost Slatinice u Olomouce** - prostřednictvím stavebních úprav interiéru fary se bude moci veřejnost účastnit aktivit komunitního centra. A **Charita Konice** pořídí další potřebný **automobil pro zajištění terénní pečovatelské služby** (v pořadí již třetím projektem z IROP v oblasti rozvoj sociálních služeb).

Až budou schválené projekty ukončeny, mohou se těšit obyvatelé Regionu HANÁ dále na **úpravy a rekonstrukce nebo vybudování chodníků či přechodů vedoucích ke zvýšení bezpečnosti** v 9 obcích:

V Březsku budou vybudovány bezbariérové chodníky - projekt je již III. etapou (i předcházející 2 projekty zaměřené na bezpečnost dopravy v obci byly podpořeny z IROP). **V Těšeticích** dojde k výstavbě nových chodníků podél silnice II/448. (I tento projekt bude již v pořadí třetím projektem obce Těšetice podpořeným z IROP v oblasti bezpečnost dopravy). **Obec Čelechovice na Hané** připravuje vybudování nového dlážděného chodníku podél místní komunikace, stavba bude končit u domova seniorů (projekt je

v pořadí druhým projektem obce podpořeným z IROP v této oblasti). **V Náměšti na Hané** budou rekonstruovány a prodlouženy chodníky v ul. Vaňourkova a přispějí k bezpečnější cestě pro pěší. **Město Kostelec na Hané** je připraveno vybudovat nový chodník na ulici Palackého. (Město Kostelec na Hané podporuje bezpečnost dopravy třetím projektem z IROP). Nový chodník ze zámkové dlažby bude vybudován k Masarykovu náměstí **v Konici** (půjde již o druhý projekt města Konice podpořený z IROP v oblasti bezpečnost dopravy). **Obec Bílovice-Lutotín** vybuduje novou trasu chodníku v části Bílovice (jedná se o III. etapu, tj. obec získala

Obec Loučany - chodník podél III/44921 ke hřbitovu

Bezpečnost dopravy v obci Bílovice-Lutotín - II. etapa

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Venkovní enviromentální učebna - na I.stupni
ZŠ Náměšť na Hané

po třetí podporu na obdobný projekt z IROP]. V obci Slatinice se bude dělat stavební úprava frekventovaného přechodu pro pěší v centru obce. Budovat chodníky ve 2 úsecích se chystá obec **Drahanovice**, a to v místní části Luděřov.

Zvelebování a vybavování základních škol z IROP rovněž pokračuje. Chystá se vybavení (notebooky a interaktivní dotykovou tabulí) nově vytvořené odborné přírodovědné učebny v ZŠ a MŠ Drahanovice včetně pořízení moderních výukových pomůcek. ZŠ a MŠ Hněvotín, příspěvková organizace bude vybavovat moderní PC učebnu pro výuku předmětů informatika, anglický jazyk a přírodopis – škola pořídí nábytek a ICT technologie. Vybavená odborná jazyková a současně PC učebna s odpovídající vnitřní konektivitou a bezbariérovým přístupem bude cílem ZŠ a MŠ Přemyslovice, příspěvkové organizace - kromě nábytku bude učebna vybavena novými PC sety vč. programového vybavení. ZŠ a MŠ Brodek

a pořízení nábytku. ZŠ a MŠ Těšetice, 783 46, příspěvková organizace již rekonstruuje keramickou dílnu v rámci předchozí výzvy IROP, jejím současným podpořeným projektem je zřízení klubovny zájmového a neformálního vzdělávání, která vznikne stavebními úpravami a vybavením dvou nevyužívaných prostor.

A další výzvy z IROP...?

Předpokládáme, že vyhlášení další výzvy/výzev z IROP bude záviset na zbývajícím objemu prostředků, jež budou sestávat především z částek ušetřených při realizaci předcházejících projektů IROP. Termín pro poslední výzvu/výzvy je zatím stanoven na květen 2021. Informace je dobré sledovat na www.Regionu.HANÁ.

Ludmila Navrátilová

Vybavení žákovské dílny v ZŠ Těšetice

u Konice, příspěvková organizace plánuje vybavení PC učebny pro vzdělávání v oblasti digitálních technologií, cizích jazyků a přírodních věd – žáci budou mít např. nové počítače, software i tiskárnu. Stále vyhledávanější je oblast neformálního vzdělávání. V poslední výzvě v této oblasti byly podpořeny 3 projekty, z toho 2 na zřízení nebo vybavení keramické dílny. Obec Lutín připravila projekt pro ZŠ Lutín na modernizaci učebny – keramické dílny, v níž děti získají zručnost v oblasti technických a řemeslných oborů. Také ZŠ a MŠ Kostelec na Hané, okres Prostějov, příspěvková organizace počítá s modernizací a dovybavením keramické dílny – půjde o drobné stavební práce včetně zajištění bezbariérového přístupu

Vybavení odborných učeben ZŠ Těšetice

PŘÍPRAVA NOVÉ STRATEGIE REGIONU HANÁ PRO OBDOBÍ 2021-2027 BYLA ZAHÁJENA

Většina čtenářů jistě ví, že sedmileté plánovací období Evropské unie, na které je mimo jiné sestavován rozpočet strukturálních fondů, nám v roce 2020 končí. Přestože přípravy na nové období se poněkud opozdily, a to zejména s ohledem na stále probíhající Brexit a následně díky nástupu pandemie Covid 19, na jednotlivých národních ministerstvech přípravy pokračují a dostávají konkrétnější obrysy. A s tím i podpora MAS prostřednictvím strategií CLLD / LEADER.

Již v září jsme i u nás tedy započali s přípravou nové strategie, která bude na období let 2021 – 2027. S touto strategií se budeme ucházet o finanční prostředky z několika programů různých ministerstev. Strategie by se měla podávat někdy v první polovině roku 2021, s realizací se počítá od roku 2022.

A na co se můžeme u nás v rámci realizací strategií MAS připravit? Podpora by měla být zajištěna ze zdrojů několika programů, první návrhy jsou asi takové:

IROP (Integrovaný regionální operační program)

– ministerstvo pro místní rozvoj

- jde o jeden z hlavních programů pro MAS, z něhož máme nejvyšší finanční část.
- mezi podpory, které pravděpodobně zařadí naše MAS, patří:
- bezpečnost v dopravě (např. chodníky, mosty, retardéry, semaforey apod.)
- infrastruktura pro cyklistickou dopravu (jen drobné projekty)
- revitalizace veřejných prostranství a budování zelené infrastruktury
- podpora jednotek sboru dobrovolných hasičů (asi jen nižší kategorie III, V)
- modernizace mateřských škol a infrastruktury dětských skupin
- základní školy (zejména neúplné školy)
- revitalizace kulturních památek
- veřejná infrastruktura udržitelného cestovního ruchu
- je možno zařadit i další oblasti
- vzhledem k omezeným prostředkům, které budeme mít k dispozici, bude nutno rozhodnout o rozdělení mezi oblasti a omezení typů a výše projektů tak, aby vše bylo reálné.

PRV / SZP (Strategický rámec Společné zemědělské politiky) – ministerstvo zemědělství

- SZP – Společná zemědělská politika
- zřejmě 5% alokace půjde prostřednictvím LEADER
- předpokládáme opět podporu zemědělských i nezemědělských podnikatelů
- předpokládáme opětovné zařazení obdoby čl.20 – tedy podpora projektů obcí a neziskových organizací (spolků) pro rozvoj venkova
- program se zřejmě nebude příliš lišit

OPZ+ (OP Zaměstnanost+) – ministerstvo práce a sociálních věcí

MPSV má v plánu podpořit pouze část MAS, my se samozřejmě budeme ucházet o pokračování aktivit a projektů ve dvou oblastech, kde již nyní realizujeme, a kde bychom rádi navázali (tyto oblasti jsou i pro MPSV dále mezi podporovanými prioritami):

- aktivizace a participace cílových skupin, komunitní (sociální) práce včetně vzniku, fungování a rozvoje komunitních center
- posilování rodinných vazeb – příměstské tábory komunitního typu, programy pro rodiny
- mezi další oblasti, o kterých budeme diskutovat, patří:
- 2. sociální práce s důrazem na posílení kompetencí obcí
- 3. posílení prvků svépomoci, vzájemné pomoci, sousedské výpomoci, sdílení a výměny zkušeností, podpora dobrovolnictví

OP TAK (Technologie a Aplikace pro Konkurenceschopnost) – ministerstvo průmyslu a obchodu

Pro nás nový program, směřující do podpory podnikání. Zde připadá v úvahu oblast pořízení nebo modernizace technologie pro malé a střední podniky (ne prostá obnova). Naše MAS by měla dělat v území podporu, pomáhat zejména malým a středním podnikatelům s relativně jednoduchými projekty, které pak budou předkládány do výzev ministerstva.

OP ŽP Operační program Životní prostředí – ministerstvo životního prostředí

- zde zatím nemáme o zapojení MAS mnoho informací
- pravděpodobně nebudeme mít vlastní alokaci na vyhlašování vlastních výzev
- ministerstvo počítá se zapojením MAS prostřednictvím „animace“ v území – tedy měli bychom jako MAS pomáhat v území vyhledávat a iniciovat projekty, a pomáhat s jejich přípravou na podání, výzva a administrace už ale bude v rámci OPŽP / SFŽP.

OP JAK (OP Jan Ámos Komenský) – ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Oblast školství bude dále řešena prostřednictvím projektů Místních akčních plánů (MAP). Předpokladem je, že Region HANÁ bude i nadále nositelem dvou projektů MAP (ORP Prostějov a ORP Konice + „naše“ část ORP Olomouc)

Přechodné období - PRV v roce 2021 a 2022

Stále ještě nebylo definitivně potvrzeno, avšak chystá se tzv. přechodné období v PRV. Princip je takový, že se vezme podíl financí z budoucího období, a použije se prostřednictvím stávajících programů a strategií. Zřejmě půjde o jedno až dvouleté období. Znamená to, že by MAS opět vyhlášovala některé stávající Fiche, které mají již původní finance vyčerpané. O tom, které fiche a v jakých částkách, vás budeme informovat, jakmile tento plán dostane konkrétní obrysy. Finální rozdělení takto nově přelokovaných prostředků provede Valná hromada MAS.

Jak bude příprava nové strategie dále probíhat

V rámci přípravy strategie se budou konat tematická setkání pro jednotlivé oblasti podpor. Tato setkání budou široce otevřena všem zájemcům a budeme o nich informovat: naše členy prostřednictvím přímého oslovení a širokou veřejnost prostřednictvím webových stránek, e-mailové rozesílky, facebooku a zpravodaje. Výslednou podobu strategie projedná a schválí valná hromada Regionu HANÁ.

Jaroslav Brzák
Hlavní manažer Regionu HANÁ

Projekty MAP a regionální školství vstoupily do virtuální éry

Na začátku školního 2020/2021 roku jsme za projekty MAP přáli všem žákům, rodičům a pedagogům úspěšný školní rok a ať je tento rok co nejméně poznamenán opatřeními spojenými s šířením koronaviru. A to jsme vůbec ještě netušili, že zanedlouho nám opět všechny školy pro žáky

uzavřou. Stalo se to opět velice rychle. Všechna čest dětem, rodičům, prarodičům, ředitelům, pedagogům a dalším, kteří ukázali, jak v krizových chvílích umí společně napnout síly a zatnout zuby a „udržet“ si pevné nervy. Toto období nebylo vůbec jednoduché, ale během neuvěřitelných pár dní zvládly školy přejít z prezenční výuky na výuku distanční. Né vždy se to podařilo hned na poprvé a je stále co zlepšovat,

ale všichni kterých se to nějak týkalo (pedagogové, žáci, rodiče...) zjistili, že to jeden bez druhého nedají a musí spolupracovat a domluvit se! Ať se nám to líbí nebo ne, období distanční výuky bylo zahájeno a nikdo přesně nevíme, jak dlouho bude trvat a jak často se bude opakovat. Ať tedy žije období, kdy rodiče se stávají pedagogy a pedagogové se stávají telefonisty a IT odborníky!

RODILÝ MLUVČÍ V DISTANČNÍ VÝUCE

V rámci projektu „Společně pro rozvoj školství MAP II ORP Prostějov“ se pro školní rok 2020/2021 mohly základní školy v území projektu zapojit do aktivity „Rodilý mluvčí do škol“.

Konkrétně se jedná o konverzaci žáků s rodilým mluvčím formou aktivního učení zábavným způsobem pod vedením profesionálního lektora z anglicky hovořící země. Výuka je vedena hravou formou. Téma vychází z probrané látky a vzájemné komuni-

kace mezi pedagogem angličtiny a rodilým mluvčím.

Rodilý mluvčí do škol je Navot Laufer (<http://navotlaufer.cz/>)

a vybraní rodilí mluvčí z vzdělávací agentury TLC Kids (<https://www.tlckids.cz/>).

Od září 2020 začali rodilí mluvčí docházet do hodin anglického jazyka v celkem 9 zapojených školách. Výuka měla u žáků i vyučujících velmi dobrý ohlas. V říjnu se ale

z důvodu uzavření škol aktivita pozastavila. Ač jsme on-line výuku s rodilým mluvčím původně v projektu nepředpokládali, pokusili jsme se ji po domluvě se školami postupně vyzkoušet. Zkušenosti jazykové agentury, jedné ze škol a rodilého mluvčího jsou uvedeny níže.

Miroslava Zapletalová
(hlavní manažerka projektu MAP II)

Jazyková škola TLC Kids, krátký rozhovor s ředitelkou Taťanou Marií:

Naši rodilí mluvčí učí zábavnou formou konverzační hodiny a projektové dny v anglickém a německém jazyce. Učíme v celém Jihomoravském kraji. Lektoři TLC Kids jsou zkušení pedagogové, kteří umí děti zaujmout i motivovat, hlavním cílem je, aby děti angličtinu milovali a chtěli se ji učit. Máme flotilu služebních aut, takže umíme učit i v hůře dostupných lokalitách. Je to pěkná a smysluplná práce.

Od září realizujeme výuku v projektu MAP II pro 330 dětí na základních školách v Brodku u Prostějova, Němčicích nad Hanou, Protivanově a Vrbátkách.

Ptala jsem se každé školy i dětí, jak se

jim to líbí, zde je jedna z mnoha odpovědí: „Rudy se s dětmi seznámil velmi rychle. Děti byly velmi spokojené, v průběhu celého dne vyhledávaly Rudyho na chodbě a zdravili se vzájemně.“

Lektor je sympatický, snaží se zapojit do dění v hodině všechny žáky, vysvětluje chyby, výslovnost atd. Jeho působení ve škole je přínosem i pro ostatní učitele.“ „Baví mě to, kdy zase přijdeš?“ Toto je asi ta nejlepší reakce od dětí.

On-line výuka funguje. Spolupráce se školami mne velmi pozitivně překvapila. Učitelé dělají maximum pro to, aby mohli umožnit dětem konverzovat s rodilým

mluvčím, připojení jsme s nimi testovali i o víkend. Každá škola má silné zabezpečení a aplikaci, kterou preferuje pro výuku. Není možné se prostě jen připojit. Za každou hodinu je hodně práce přípravy a testování. Naši lektoři se museli naučit pracovat s pěti různými aplikacemi, ale všichni se aktivně pustili do práce a výuky běží. Výuka probíhá jinak, to je jasné, musí být více zábavná, pracujeme s obrázky a videi, hádankami a hrami. Ale děti se zapojují, smějí a z výuky mají radost. A to za to stojí!“

Taťána Marie
ředitelka TLC Kids

Škola Určite efektivně spolupracovala během distanční výuky s rodilým mluvčím

Naše škola neustále hledá cesty ke zvyšování jazykových kompetencí směřujících k aktivnímu využívání znalostí cizích jazyků nejen ve škole, ale také mimo výuku. Ak-

tivita „Rodilý mluvčí do škol“, kterou realizuje Region HANÁ místní akční skupina pod názvem „Společně pro rozvoj školství - MAP II ORP Prostějov“ ve spolupráci se

školami, nám vhodně doplnila vzdělávací nabídku. Prostřednictvím lektora se nám podařilo autenticky zprostředkovat kulturní a společenská specifika země,

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ze které lektor pochází. Pro žáky setkání s Lauferem Navotem bylo velmi inspirativní, jelikož v počátcích distanční výuky byli žáci motivováni k aktivnímu užívání jazyka. Výuka probíhala napříč všemi třídami druhého stupně, on-line hodinu zažili i žáci 5. ročníku, kteří se dokázali spontánně představit a popsat svoji rodinu.

Každé hodině předcházela on-line příprava lektora s vyučujícím anglického jazyka. Společně vybrali vhodné téma, které mělo zejména žáky zaujmout. Mezi oblíbené téma patřilo cestování, kde si vyučující i lektor připravili krátkou inspirativní prezentaci o zemích Aljašce a Izraeli. V rámci těchto destinací probrali nejzajímavější jídla a zvířata. Průběh výuky byl plynulý a nesl se v přátelském duchu. Přes počáteční rozpaky se mnozí žáci aktivně zapojili a kladli Navotovi různé otázky. Méně „odvážní“ žáci se postupně osmělili také, zvláště když se

začalo povídat o domácích mazlíčcích. Díky kamerám mohli řadu zvířátek i vidět. Přítomnost „anglického hosta“ zpestřila hodinu online výuky a spousta žáků se těší, že se s panem Navotem setká i osobně při jeho návštěvě ve škole. Rodilý mluvčí na závěr hodin přečetl žákům básničku z Deníku poseroutky My Turtle Fred a vyzval žáky k tvořivému psaní v anglickém jazyce. Že to bylo zdařilé, vás určitě přesvědčí následující řádky.

Marcela Melková, ředitelka školy

My Siberian Husky By Julia Hastik

I have got a dog
She loves me a lot
She jumps like a frog
In snow or mud
She is really mad.
She sleeps in bed
When outside is wet
She warms my feet
She is really sweet
She can be sassy
Her name is Cassi
Hope she never dies
So no one cries!

My cat Bert By Pavla Trnečková

My cat Bert,
He is fat.
He is very aggressive,
But not offensive.

Učitel angličtiny cestující po síti – Navot Laufer

Nejdříve jsem se necítil jistě ohledně vyučování přes internet. Moje lekce jsou komunikativní, což předpokládá, že děti jsou přítomné fyzicky – hrajeme hry a zažíváme společně hodně zábavy. Jak můžeme něco takového dělat přes internet?

Mí kolegové z MAS Region HANÁ mě přesvědčili, abych to zkusil a jsem rád, že se tak stalo. Uvádím některé své postřehy:

- Výuka přes internet je velmi odlišná od výuky ve škole. Musíme přemýšlet, aby ten pokus byl co nejlepší, a naučit se to.
- Klidné prostředí je pro učení zásadní. Děti jsou „vice doma“, protože ve skutečnosti jsou doma ve svém pokoji obklopeni svými věcmi. Já jsem si dával svou ranní kávu u krbu a u toho mluvil s dětmi.....
- Vyučovací hodiny mohou být zajímavější a zábavnější, když jsme doma. Například při hodině na téma *Náš dům*, můj pokoj mi děti se svými spolužáky ukázaly svůj pokoj. Když jsme mluvili o jídle, ukázal jsem jim, co mám v lednici. Ale nejlepší hodina byla, když jsme mluvili o zvířatech a každý z nás včetně paní učitelky si přinesl svého domácího mazlíčka a ukázal ho ostatním
- Technické věci - je toho hodně a na začátku jsme ztratili hodně času tím, že jsme se učili, jak používat Microsoft Teams.

Možná je na čase se posunout dopředu v čase a naučit se potřebným počítačovým dovednostem (ne hraním her).

- Jako vždy je v mé práci zásadní spolupráce s třídním učitelem. Byl jsem nadšený, když jsem zjistil, že všichni mí kolegové byli na „stejně vlně“ a to způsobilo, že hodiny byly obzvlášť zábavné, protože jsme se společně snažili naučit se učit přes internet.
- Výuka přes internet s sebou nese i velké nevýhody – je těžké udržet pozornost dětí (v jednom případě vyrušoval při hodině neustále mladší bratr žáka a strhával na sebe veškerou pozornost – nedokázali jsme nic udělat, některé děti hrají při hodině Fortnite nebo Minecraft, někteří mají potíže s

technikou. Největší problém ale je, že si společně nemůžeme hrát a hýbat se).

- Výuka on-line už tu zůstane. Jsme v 21.století, školy nemohou ustrnout v minulosti

Doufám, že se brzy všichni osobně a na živo setkáme, protože tohle nemůže nic nahradit. Ale než se tak stane, můžeme si z on line výuky vzít to nejlepší a vím, že my všichni – děti, učitelé a rodiče, to dokážeme. Výuka přes internet má velký potenciál. Musíme být tvořiví.

Navot Laufer
rodilý mluvčí do škol

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Řídící výbor projektu

V posledním měsíci letošního roku 9. prosince od 14:00 proběhl tentokrát on-line Řídící výbor projektu MAP II. Členové výboru byli seznámeni s všeobecnými informacemi o projektu, o změnách v projektu z důvodu COVID-19 a byli jim představeny vybrané aktivity pracovních skupin.

Řídící výbor byl seznámen s výzvou č. 02_20_082 Akční plánování v území pro navazující projekt MAP III na přecho-

dové období od 1.1.2021 - 30.11.2023. Pro MAP III ORP Prostějov byl schválen nositel projektu Region HANÁ z.s..

Na program byla rovněž aktualizace akčního plánu včetně schválení období jeho platnosti a aktualizace investičních priorit jednotlivých škol a školských subjektů, včetně spolků, které jsou součástí Strategického rámce MAP. Aktualizace investičních priorit probíhá zpravidla dvakrát za rok s odstupem 6 měsíců. Nutnost

uvedení investičních záměrů ve strategickém rámci MAP souvisí s podmínkami některých výzev operačních programů IROP a PRV.

Aktuální informace o aktivitách projektu můžete sledovat na webových stránkách www.regionhana.cz a na facebookové stránce projektu.

Miroslava Zapletalová
(hlavní manažerka projektu)

JABLÍČKOVÉ DNY

Měsíce říjen a listopad se v mateřských školách nesly v jablíčkovém a moštovacím duchu. Implementační aktivita Jablíčkové dny vznikla pod záštitou pracovní skupiny

Mateřské školy. Všechny zapojené mateřské školy obdržely nápadník aktivit, kterými mohly samotné moštování obohatit. Do aktivity se zapojilo celkem jedenáct mateřských škol.

Členové realizačního týmu zakoupili moštovač i ostatní potřebné propriety (láhve,

cedníky či demžony). Pomůcky byly následně rozvezeny do jednotlivých mateřských škol spolu s jablky, které byly zakou-

peny ve Vilémovských sadech.

Děti měly možnost vyrobit vlastními silami jablčný mošt, který poté mohly zkonsumovat. Většina mateřských škol tuto aktivitu začlenila do svých týdenních třídních vzdělávacích plánů a moštování se tak stalo pomyslnou závěrečnou tečkou za tímto tématem.

Tato aktivita rozvíjela environmentální senzitivitu, kooperaci i polytechnické vzdělávání dětí. Z ohlasu mateřských škol víme, že se aktivita dětem i personálu velmi líbila, a proto ji plánujeme zařadit i v příštím školním roce.

Pavla Valentová

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

POHÁDKOVÁ INKLUZE

Pohádková inkluze na zámku

V měsíci říjnu proběhla dlouho plánovaná a z důvodu pandemie několikrát odkládaná aktivita Pohádková inkluze, která vznikla pod záštitou členů pracovní skupiny Mateřské školy a ve spolupráci s erudovanými lektory z Fakulty tělesné kultury UP v Olomouci.

Děti se učí pomáhat vozíčkářům

Tato aktivita byla rozdělena do dvou skupin dle vzdálenosti mateřských škol od místa realizace aktivity. První skupina byla sestavena z mateřských škol nacházejících se blízko areálu zámekového parku v Náměšti na Hané a do druhé skupiny byly zařazeny mateřské školy v blízkosti zámekového parku v Konici. Druhá část programu se bohužel z důvodu pandemie prozatím nekonala. Aktivita je přesunuta na jarní měsíce roku 2021.

Předškolní děti z MŠ Luběnice, Drahanovice, Luděrov, Náměšť na Hané a Loučany se společně se svými pedagogickými do-

provody účastnily dopoledního výchovně-vzdělávacího programu zaměřeného na seznámení dětí s různými formami zdravotního postižení prostřednictvím pohádkových příběhů. Děti se také seznámily s kompenzačními pomůckami pro daný typ postižení a jejich využitím. Prakticky si pak zacházení s těmito pomůckami vyzkoušely. Přihlášeným mateřským školám bylo předem prostřednictvím e-mailu zasláno

Děti vedou nevidomé

několik základních informací k programu – informace k organizaci akce a dopravě, mapka zámekového areálu s rozmístěním stanovišť, pohádkový příběh a motivační omalovánky.

Po příjezdu na místo konání obdržela každá mateřská škola svou kartičku s čísly stanovišť. Na každém stanovišti byly děti seznámeny s jedním ze zvířátek a lektor jim pověděl jeho příběh. Každé stanoviště se zaměřovalo na seznámení dětí s jiným typem postižení. Stanoviště s pejskem Bobíkem představovalo tělesná postižení, stanoviště s ovečkou Sašou demonstrovalo sluchové postižení, opička Jiřinka dětem přiblížila problematiku mentálního postižení a konečně, s žirafkou Anetkou děti objevily stinnou stránku zrakového postižení. Problematika tělesného handicapu byla demonstrována prostřednictvím příběhu o pejskovi Bobíkovi. Ten si jednou hrál s míčem, který mu spadl a pejsek za ním běžel. Byl ale nepozorný, nerozhlédl se přes cestu a tak si nevšiml zrovna kolem projíždějícího auta. Od té doby je pejsek Bobík na vozíčku... Děti se poté seznámily s kompenzační pomůckou pro tento typ postižení – mechanickým vozíkem a zkusily se na něm projet, vézt kamaráda či paní učitelku. Protože tělesné postižení není jen o životě na vozíku, ale i o různých malformitách či deformitách končetin, zkusily si také manipulaci s předměty denní potřeby pouze jednou rukou – např. sundávání a nasazování

Děti čtou pomůci hmatu

čepice, zapínání a rozepínání zipu od bundy, aj. Po splnění všech stanovišť dostaly děti malou odměnu ve formě omalovánky, oplatku a pití.

Dětem i jejich pedagogickým doprovodem se program velice líbil. Děti si mohly za pomoci netradičních pomůcek vyzkoušet, jaké to je mít nějakou jinakost. Program

Jaké je to být na vozíčku

u dětí podpořil rozvoj prosociálních kompetencí. Děti si uvědomily, že člověk s postižením je pořád jen člověk, není třeba se ho nijak bát, nebo se ho kvůli jeho jinakosti stranit.

Anežka Husičková
člen PS Mateřské školy

Pavla Valentová

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

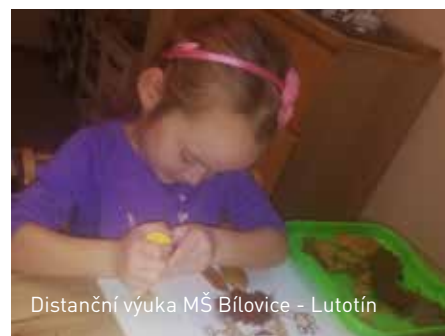
MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

DISTANČNÍ VÝUKA Z POHLEDU UČITELŮ

DISTANČNÍ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOST V MŠ BÍLOVICE-LUTOTÍN

V podzimním období, kdy i naše mateřská škola Bílovice-Lutotín byla z důvodu COVID 19 (karanténa zaměstnanců a následné uzavření školní jídelny) uzavřena, přešli jsme okamžitě na distanční výchovně vzdělávací činnost. Byla to pro nás velká výzva, neboť doposud jsme se s touto formou výchovně vzdělávací činnosti nesetkali. I přesto jsme se snažili, dle svého nejlepšího vědomí a svědomí, splnit svůj úkol co nejlépe. Nezaměřili jsme se pouze na děti předškolního věku, kterým je distanční vzdělávací činnost primárně určena, ale chtěli jsme v této nelehké době podpořit a pozdravit všechny děti z mateřské školy a jejich rodiče.

Tématem naší distanční vzdělávací činnosti byl podzim v celé jeho kráse. Prostřednictvím webových stránek mateřské školy www.msbilovicelutotin.cz jsme pravidelně všem dětem zasílali zábavné úkoly ze všech oblastí předškolního vzdělávání. Jednalo se o pracovní listy se spoustou různě obtížných úkolů pro všechny věkové kategorie, písničky, básničky, říkanky, hádanky, pohádky, ale i náměty na tvoření pro děti. Měli jsme velkou radost, když se nám ozývaly vděčné maminky s poděkováním a vřelými slovy chvály, jež vždy potěší. S příchodem do mateřské školy si děti své domácí práce založily do vytvořených portfolií. Při opětovném shledání nás všech jsme od dětí slyšeli nespočet hlásek např.: „Paní učitelko, já jsem doma makala, až se ze mě kouřilo“. Spokojenost rodičů a rozzářené oči dětí jsou pro nás všechny vždy na

Distanční výuka MŠ Bílovice - Lutotín

prvním místě.

Ze srdce všem čtenářům přejeme mnoho sil a zdraví, neztrácejte pozitivní mysl a dobrou náladu, bude zase dobře.

S pozdravem děti a zaměstnanci
MŠ Bílovice – Lutotín.

STŘÍPKY Z DISTANČNÍ VÝUKY

Ráno, co ráno už něco přes měsíc usedám s hrnkem kávy k počítači. Nachystám si vedle sebe učebnice, posílám žákům odkaz na online hodinu. Připojím se na Meet a čekám, než se přihlásí první žáci. Během této chvíle vždy upravuji svoje neučesané hnízdo na hlavě a přemýšlím, zda to triko už jsem si přece jen neměla vzít čistě, protože ta rajčatová omáčka od včerejší večeře na kameře docela razí. Myšlenky přehluší připojení se prvních žáků. Nikdy v životě jsem nemusela použít slovo dobré ráno, dobrý den a ahoj tolikrát, jako při distanční výuce. Po 5 minutách čekání na většinu třídy, kdy nikdy nevím, jak se tvářit a co říkat, začínáme. V krátkosti zopakují, co jsme probírali minulou hodinu. Během té chvíle už si někteří stačí naplánovat battle v Countrystrike (nebo co se dnes hraje) a říct si, jak byl včerejší MasterChef napínavý. Takže následuje minutový monolog, že máme hodinu matematiky a tohle si můžou probrat po hodině. Otvírám bílou

plochu a zapínám sdílení obrazovky. Pokyn, aby si otevřeli učebnici na straně např. 15, vždy zopakují nejméně 5x, přestože to mají napsáno na obrazovce. A mimochodem, pokud náhodou máte učebnici i sbírku, musíte naprosto striktně odlišit, kterou barvu učebnice si mají vzít. Jinak se po 5 minutách dozvíte, že dělají úplně jiné příklady z jiné knížky.

Začínáme počítat, první vzorový příklad, vše se zdá být v pořádku. Ptám se, zda všichni všemu rozumí. Většina odpoví, že naprosto všemu rozumí. Druhý příklad se již doptávám na jednoduché kroky. Odpovídají zásadně pořád ti stejní žáci. Třetí příklad a pokyn, aby počítali sami. Následuje dotaz: „Paní učitelko a to si máme napsat do sešitu ty příklady?“. V duchu mi běží myšlenka, kam to počítal doteď. Odpovídám, že samozřejmě ano. Takový dotaz slyším během hodiny asi desetkrát. Následuje pár minut ticha, kdy žákům nechávám prostor pro výpočet. „Kdo již má výsledek, napište mi jej do chatu.“ následuje můj pokyn. Bud' se najde vždycky

někdo, kdo to řekne do mikrofону, nebo naopak nedostanu výsledek ani jeden. Po pár dalších příkladech, kdy se vždycky spálím a vyvolám někoho, komu zrovna jak na potvoru vypadává internet, se blížíme do finále hodiny. Zadám domácí úkol a loučím se se žáky slovy: „Dnešní zápis Vám pošlu do e-mailu, včetně domácího úkolu a data, do kdy úkol odevzdat na e-mail.“. Přesto se zase někdo zeptá, jestli jim zápis pošlu na mail. Rychle zodpovím pár dotazů a koukám na hodiny. Zase přetahuji. Rychle se loučím, odpojuji se a rychle posílám odkaz další třídě. A zase nanovo. Káva studená a já se můžu těšit, jak si ji vypiju při opravování stohů úkolů, které mi přistanou do odpoledne na mail.

Berte tento článek jako humorný nadhled tvrdé reality, protože vidět plyšáky celé třídy se jen tak někomu nepoštěstí.

Květa Mašláňová
ZŠ Kostelec na Hané

DISTANČNÍ VÝUKA NA ZŠ A MŠ LAŠKOV

Rok 2020 přinesl nečekané situace, které musel řešit snad každý z nás. Pro základní a mateřskou školu Laškov to byla distanční výuka. S touto nečekanou situací se vedení školy a její pedagogický sbor poprvé setkal v druhém pololetí minulého školního

roku 2019/2020, a to od 11. března 2020, kdy byla dle nařízení vlády uzavřena školská zařízení. Od tohoto data do 25. května 2020 škola s žáky komunikovala prostřednictvím mailu a telefonu. Bylo tak učiněno z důvodu technických možností školy a rodin žáků. Žákům byly zadávány úkoly elektronickou formou - přes mail, které doma

vypracovávali dle pokynů. Dále pedagogové ZŠ a MŠ Laškov komunikovali s žáky telefonicky, dle jejich potřeb (konzultace látky, vysvětlení učiva). Následně úkoly dle pokynů žáci předali po určité době do školy na opravu. Opravené sešity se vrátily a pokračovalo se dále.

Od 25. května 2020 do konce školního roku

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MS
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

2019/2020 navštěvovali žáci školu na základě dobrovolnosti. S těmi, co zůstali doma, škola komunikovala stejným způsobem. Toto období bylo velmi těžké pro všechny. Jak pro žáky a jejich rodiny, tak i pro pedagogický sbor ZŠ a MŠ Laškov. I když ne všichni měli dobré technické možnosti pro zlepšení distanční výuky, musím práci všech zhodnotit velmi kladně.

Co však nikdo nečekal, bylo to, že se obdobná situace objevila v roce 2020 i po druhé. A to v novém školním roce 2020/2021. V období od 14. října do 17. listopadu 2020 probíhala na naší škole opět distanční výuka obdobnou formou, jako při prvním uzavření škol. A to v podobě zadávání úkolů elek-

tronickou formou, telefonické konzultace a průběžné opravování vypracovaných úkolů.

I přes počáteční problémy spojit se s žáky online formou, se v posledním týdnu distanční výuky uskutečnily online hodiny anglického jazyka s žáky 3., 4. a 5. ročníků. Ty probíhaly přes aplikaci Google Meet, kde se žáci přihlásili přes své počítače, notebooky, tablety či mobilní telefony. V této aplikaci je možné se všemi účastníky vést video hovor. Spojení probíhalo většinou bez zapnutých webkamer z důvodu špatného internetového spojení účastníků. Což vůbec nebyl problém. Hlavní bylo, aby se všichni dobře slyšeli. Tyto hodiny si žáci přes prvopočá-

teční obavy vyučující velmi oblíbili. A pokud to bylo i možné zůstali připojení i nadále i bez účasti učitele, aby se mohli spolu bavit a sdělit si své dojmy a zážitky.

Na závěr musíme všechny žáky moc pochválit. V online hodinách byli žáci aktivní a moc šikovni. Také musíme pochválit i ostatní žáky, kteří nadále pracovali stejným způsobem při distanční výuce. Všichni žáci pracovali pilně a svědomitě. Děkujeme též pedagogům naší školy, kteří zvládli nelehké období distanční výuky.

Za kolektiv ZŠ a MŠ Laškov
Lea Galušková, učitelka I. stupeň
Hana Mikulková, ředitelka školy

DISTANČNÍ VÝUKA NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE V BRODKU U KONICE

12. října 2020 došlo opět k uzavření školy z důvodu pandemie nemoci Covid-19. Žádný pedagog naší školy si tuto situaci nepřál. K uzavření školy jsme se však postavili čelem a navázali jsme na naše zkušenosti z jarní distanční výuky.

Hned od prvních dnů jsme zahájili pravidelnou videovýuku, úkoly pro žáky zadáváme do školního informačního systému,

do kterého má každý žák svůj přístup. Žáci v tomto systému také přehledně svoje úkoly odevzdávají, vyplňují připravené testy a kvízy, komunikují se svými učiteli. Snažíme se najít správnou rovnováhu, aby žáci jen netrávili čas u počítače, zadáváme i dobrovolné výtvarné a sportovní úkoly a výzvy.

Pedagogové využívají online zdroje a vymýšlejí, jak udělat žákům výuku zajímavou, jak žáky motivovat, jak zapojit opravdu každého.

Objevují se skvělé nápady s třídními webo-

vými stránkami, vlastním youtube kanálem, interaktivními pracovními listy, projektovými úkoly, sdílenými dokumenty. Vyměňujeme si nápady, radíme si a podporujeme se.

I když distanční výuka běží a funguje, kontakt přes počítač nemůže nahradit osobní setkávání s žáky. Všichni se moc těšíme, až školu zaplní hlaholení, jásot a dupání děvčat a chlapců.

Kateřina Dostálová,
ZŠ a MŠ T. G. Masaryka Brodek u Konice

PANDEMICKÝ PŘÍBĚH PEDAGOGŮ

Pondělí

Pročítám, pošmourný podzim, poprchává, posnídám, přemýšlím potichu: Přišla pandemie, připravila překvapení. Proč pořád pronásleduje pokolení? Premiér s Prymulou pozdě poznávají průšvih. Pozdě plakat. Pedagogy i pidilidi přišpendlí

k PC. Poučení pro případné pohromy pořád platí, proto pravidla používati. ... Potřebuji pravidelnou pleťovou péči.

Poklidně probouzím potomstvo. Pojd! Protáhnout, převléknout a potom postupně pracovat. Prosím, počítejte pět plus pět; prosím, pročítejte pozorně, poslouchám. Prvouka později! Pracovky... potlačím potřebu

protočit panenky. Psaní písmen - „paráda“ - prázdný papír. Proč pořád psát perem? Počítač připraven, prezentuje pěkná písmena, poskakují pečlivě po papíře podle plánu.

Plánovaná práce. Připravím psací potřeby, počítač, programy. Připojuji program pro posluchače pravidelné pondělní přednášky. Povídám poutavě probírané ... posloucháte přátelé? Přítomni: Pavel, Petr, Pavlínka, Pepa, Patrik, Prababička? Pes? Překvapeně prohlížím počet přítomných! Připojí se paní z pátého patra? Prvňáčci pilně pracují, psaní písmenek pilují.

Písmeno P probrat potřebují, pak pa, pe, po, pu procvičují.

Počítají, pětky píší, u prvouky popřemýšlí. Při práci papají, povídají, poskakují, prababičky, pratety poslouchají.

Počítač potichu pracuje, Pepíček Pavlínu podpichuje.

Pracujem přesně, pracujem pečlivě, parádně přečteme PODZIME, PODZIME!!!

Připojení pořád padá. Pomoc!!! Pomůžete,

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

prosím? Proč pořád povídáte? Potřebujeme pouze počítat poměr. ... Pro pamatování prvků používejte periodickou pomůcku! ... Podruhé připomínám: „Prométheův příběh přináší prajednoduché poslání – postačí pouze přemýšlet“!

Počkej Petře, prvním přihlášeným je Pavel. Pavle, piješ a pojídáš při počítání? Přestaň, prskáš po počítači. Patrik při psaní příkladu pospává. Probudte Patrika!

Pochválím, povzbudím.

Povzbudí pozorovatelé paní pedagožku?

Poslední pohledy, povíme pápá.

Pavel Pomalý píše poděkování a pochvalu paní pedagožce. Pocit z pochválení proheje.

Poledne: Potřebujeme příjem potravy, pití. Plotna, polévka, povařit polentu. Posloucháme polední písničky. Poskákáme? Protáhneme? Pozor! Pračka pípá, prádlo pověsit. Pokojík pohroma – pastelky, plastelína, pláč, pochovat, postavit panelák, přilepit

podvozek, pofoukat.

Pedagog pořád pracuje. Pnutí v palcích, pnutí v podbřišku! Plánuj pomalu – promyslet přípravu, pročíst práce, použít pochvalu, přátelsky podpořit, poslat, prodloužit práce, připravit pozdější procvičení, pozor – písemku povolit, pracujte postupně, při problémech pište.

Po páté pohoda, pečeme pečivo, pamlsky. Potřebuji procházku – půjdeme po pěšině. Přestávka v poli. V punčochách pípá pager. Prominete?

Pohádka, písnička.... potulit prosím a pusu.

Postrádám pauzu. Propuknu v pláč? Přestávka na pozdní pokrm? Prosím, potřebuji palivo – podepřít, povzbudit, pohládit... !!! Pojím puding, párky, pomelo, pomeranč – pravidelný přísun pomerančů pomáhá při plnění povinností.

Pouštím se do programu. Posílám přehled práce: podnikám pletenec plánů, pracovi-

stosti, podnikavosti, prostě pít. Práce pořád přibývá, podklady, podmínky, poučky, psát a přehrávat prezentace, posílat pohádky, posuzovat práce. Pět, patnáct, pětadvacet, padesát pozdních posláních. Pálivé počínání. Program pění, pošlu pozdravy.

Půlnoční prozření – padám. Přetížený pedagog – pivo pomůže, případně pálenka.

Pátek!

Pozitivní přístup. Pustím písničku – paráda! Pojdme plnou parou poskakovat pozpátku a pokoušet psaní pečlivých podcastů. Po-vede se!

Posíláme pedagogům přání plné pracovního povzbuzení.

Pěkné pozdravení. Pá.

Kolektiv pedagogů ZŠ T. G. Masaryka
Brodek u Konice

DISTANČNÍ VÝUKA

Zpívám si písničku a v ní je pravda velká, o tom jak vypadá brodecká učitelka. Snadno se navzteká, pod očima jsou stíny, bojí se KORONY, těší se na prázdniny. V září když nastoupí, je ještě jako nová, svěží a veselá, chce se jí vyučovat. Jenže pak postupně začne se proměňovat, s KORONOU běžte se raději před ní schovat.

Renata Fialová
ZŠ T. G. Masaryka Brodek u Konice

DISTANČNÍ VÝUKA JAKO STRAŠÁK I VÝZVA K NOVÝM DOVEDNOSTEM

Druhá vlna koronové krize nás opětovně postavila před jiný způsob výuky, než jsme zvyklí.

I když jsme na základě první vlny měli vytvořený scénář, jak bychom v případě opakující se distanční výuky pracovali, tak pro nás tato okolnost byla něčím, co jsme tak brzy neočekávali.

Myslím, že většina pedagogů však dokáže pružně reagovat, a tak ani u nás nebylo vyhlášení uzavření škol od 14. 10. 2020 ně-

čím, co by nás ochromilo. Nutností je však podotknout, že za vším byla nejen snaha o vedení on line výuky ze strany školy, ale i velká snaha a trpělivost rodičů, kteří se mnohdy setkali s něčím, co dříve nikdy dělat nemuseli. Seznamovali se s novým systémem on line výuky, počítačovým programem, instalovali vlastní počítače a to museli zvládnout poměrně rychle. Mnohé rodiny se potýkaly s nedostatkem výpočetní techniky. Těmto jsme se zase snažili vyjít vstříc zapůjčením školního vybavení.

Často se v médiích i v našem okolí setkáváme s názorem, že z našich dětí bude národ nevzdělanců, ale v naší škole se s tím odmítáme ztotožnit a děláme vše pro to, aby tomu tak nebylo. Děti se naučily spoustu

nového. Naučily se přijímat informace jiným způsobem, než jsou zvyklé, naučily se pracovat s časem, dílčím způsobem obsluhovat výpočetní techniku a některé si vlastně mohly uvědomit, že škola, kolektiv a vše, co ke škole patří, není samozřejmostí. V pohledu na školní docházku – vedení distanční výuky a pandemie je něco s čím se každý z nás snažil vyrovnat, jak nejlépe dovedl. Už teď víme, kde jsou naše slabé stránky, ale zároveň i víme, že jsme dělali vše, co bylo v našich možnostech.

Myslím, že učitelé si jsou vědomi důležitosti vzdělávání v oblasti vedení výuky z pedagogického hlediska, ale nyní si uvědomili i důležitost aktivnější práce s výpočetní technikou, používání různých progra-

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

důležitost aktivnější práce s výpočetní technikou, používání různých programů a aplikací v komunikaci se žáky. Našli jsme více možností propojení klasické výuky s prvky moderní výuky blízké dnešním dětem.

Nechťme tedy děti a rodiče děsit tím, co jsme nezvládli a co nás čeká, ale povzbud-

me je a poděkujeme jim za to, co zvládli. I když před sebou máme hodně práce, berme tento způsob výuky, který jsme zažili jako výzvu k novým dovednostem.

Zdokonalujeme se ve virtuálním prostředí, ale samozřejmě se nejvíce těšíme na se-

tkávání ve třídách a běžný život, který nám chybí.

S přáním hezkých dnů ve zdraví

Lenka Sekaninová,
ZŠ a MŠ Lipová

KAŽDÝ SÁM A PŘECE SPOLU ANEB E-DRUŽINA.....

„Jupí, září....škola, přestávky, družina, ale hlavně kamarádi“ Uplynulo šest týdnů školního roku, šest týdnů zážitků, šest týdnů nových přátelství. A pak přišla zřejmě očekávaná, ale nevídaná druhá vlna nebezpečné nákazy, před kterou je nutné se chránit. Zavřené obchody, kina, divadla a hlavně školy. Pro děti a jejich rodiče na-

stává obávaná distanční výuka, která má své mouchy vychytány už z první kovidové vlny a časem zjišťujeme, že to naše děti vlastně zvládají. Co ovšem dětem hlavně chybí je kontakt s vrstevníky. Proto jsme s dětmi začali dělat online odpolední družinová setkání, abychom jim alespoň trochu nahradili sociální kontakt. Sdíleli jsme své zážitky, dělali pohádkové kvízy, hráli slovní hry a užili si i online Halloween. Setkání vždy probíhala v menších skupinkách, aby každé dítě mělo svůj prostor. Nic však nenahradí osobní setkání a věřím, že dětem

tato nucená odmlka pomůže upevnit jejich, třeba i právě vznikající, přátelství. Budme k sobě ohleduplní a jistě se brzy setkáme i s ostatními ročníky.

Přeji všem mnoho sil, dobré nálady a pevného zdraví.

Lucie Vičarová
pedagog volného času
ZŠ a MŠ Lipová

DISTANČNÍ VÝUKA – KDO SE PŘIPOJÍ?

Tak je to tu znovu...no takhle brzo...to mohlo ještě vydržet...co se dá dělat...jdeme do toho...hurá, nebude škola...no to snad ne, zase OČR...jak to spustíme...na čem to pustíme...seká se to...co ta učitelka chce...pravítko mám ve škole...já tě vidím, ale neslyším...

Podobně jsme reagovali na oznámení politiků na uzavření škol.

Přesto jsme 16. 10. 2020 opět usedli k počítačům, upravili účesy, vyhledali vrásky a pustili se do toho. Prvníáci zápasili ze všech sil, jejich mámy a tátové mimo hlavní záběry také, a díky jim za velkou pomoc, když dítě zoufale otáčelo sešit, protáčelo oči, pak se objevila záchrana v podobě

rodičovské ruky, našla to správné místo a žáček s úlevou zase počítal.

Druháci, třetíci i slečny čtvrtého a pátého ročníku přistupovali k distanční výuce jako staří mazáci, ale i tak jsme museli překonávat nečekané překážky. Například ospalost, velkou žízeň a hlad, různé zvuky z kosmu, ale vše dobře dopadlo, neutrpěli jsme porážku a dokázali jsme společně učivo zvládnout.

Stalo se, když už bylo učení dost, že se odvážný zástupce skupiny zeptal: „A paní učitelko, co dělají potkanci?“ Nedalo se nic dělat, musela jsem předvést naše domácí mazlíčky. Jistě všichni chápete, je to velké téma a většina dětí přinesla k obrazovkám na oplátku svoje zvířecí kamarády. A s důrazem na odbornost, jsme se jim věnovali; jak se které zvíře jmenuje, jak je staré, čím

nás těší, čím nás netěší, co žere apod.

Zažili jsme i chvíle, kdy bylo znát, že chybí to sdílení, osobní kontakty a společné prožitky, šeptanda o přestávce, požduchování ve frontě na oběd, zkrátka školní život a proto jsme zavřeli sešity a učebnice a s dětmi si raději povídali o tom, jak se jim daří, co dělají, jak situaci a odloučení od ostatních zvládají a jak se všichni těšíme do školy.

Nezbývá, než se přizpůsobit změnám, změnám ve způsobu výuky, životním změnám, zkrátka přijmout to, že nic není trvalé a neměnné, ale vše je možné zvládnout se ctí.

Ať se daří!

Martina Komárková
ZŠ a MŠ Lipová

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ZŠ A MŠ LOUČANY

Mnoho z nás je přesvědčeno o tom, že distančně se dlouhodobě učit nedá, bohužel se budeme muset smířit s tím, že on-line výuka tady s námi bude i nadále.

Nezbývá, než tedy využít všechny její klady a příležitost něco nového se naučit a vyzkoušet.

Největší výhodou je bezesporu rozvoj počítačových dovedností, k nimž došlo ve velmi rychlém tempu.

Počátky byly těžké. Sladit požadavky učitelů, rodičů a především usnadnit výuku našim žákům, nás stálo spoustu přemýšlení, návrhů a stálého zkoušení, jak to udělat nejlíp.

V době, když už konečně máme pocit, že jsme vše vyladili a děti pravidelně zasedávaly s radostí k obrazovkám počítačů na on-line hodinu, se dozvídáme, že už zase bude vše jinak. Ale jak se říká, změna je život.

A právě v této podivné době, kdy jsou uzavírány školy, vychází na den 15.11. výročí

350 let úmrtí „Učitele národů“ Jana Amose Komenského.

Naše škola se zapojila do projektu Komenský 2020, kde se děti blíže seznámily se životem tohoto významného pedagoga. Tento projekt dostala na starost paní učitelka Richterová, kterou nezaskočila ani mimořádná situace.

Součástí projektu Komenský 2020 byla výstava, složená z dvanácti animovaných pla-

kátů s důležitými událostmi z Komenského života. A protože jsme nemohli do školy, nainstalovali jsme plakáty na školní plot, kde měl každý možnost se s jednotlivými úseky života Komenského seznámit, žáci k této výstavě také zpracovali pracovní listy. Součástí je i Projekt proměny, Komenského nadčasová vize „Udělejme svět lepší“. Z darovaných jarních cibulovin jsme vytvořili u školy místo, které na jaře bude určitě krásně kvést.

Jan Amos Komenský měl celoživotní sen. Toužil vidět nápravu celého lidstva. Vycházel z předpokladu, že věci lidské nejsou zcela v pořádku, ale nejsou také docela ztraceny...

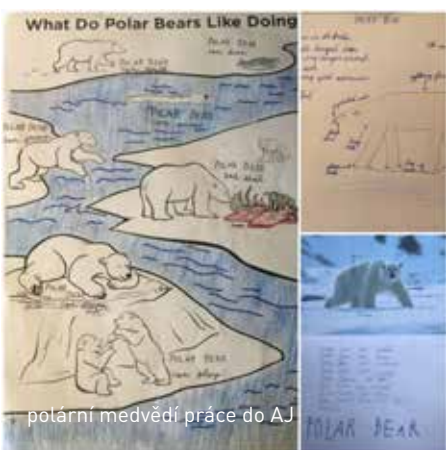
Připojme se tedy ke Komenského nadčasové vizi a udělejme svět lepší.

Ráda bych také poděkovala touto cestou všem svým pedagogům, ale i rodičům a dětem, jak tuto, pro všechny náročnou, výuku zvládáme.

Zuzana Pumpřová
ředitelka školy

METODY PRÁCE V DISTANČNÍ VÝUCE

Ačkoliv jsou budovy škol od poloviny října prázdné a žáci se učí tzv. na dálku, může se u nich doma, v provizorních školních lavicích, odehrávat i učení ve skutečném světě. Tento příspěvek by vás, čtenáře, měl provést tím, jak se pedagogové naší školy snaží dostat své žáky na chvíli od počítačů pryč, do reálného světa. Vedle plnění učebních osnov totiž podporujeme též činnostní učení, tedy vzdělávání praxí se zapojením smyslů, rukou a nejbližšího okolí. Otvíráme svoji didaktickou kuchařku a volíme takové formy práce, které děti dostanou ven zkoumat zákonitosti přírody, naučí je bádát a pozorovat, něco vyrábět, malovat, fotit, pracovat ve skupinách a řešit problémy. Následují příklady z praxe, které se již uskutečnily nebo stále probíhají v rámci

distanční výuky na naší základní škole ve Slatinicích.

Na nižších stupních se v současné době re-

Pozorování přírody, orientace v krajíně dle světových stran

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

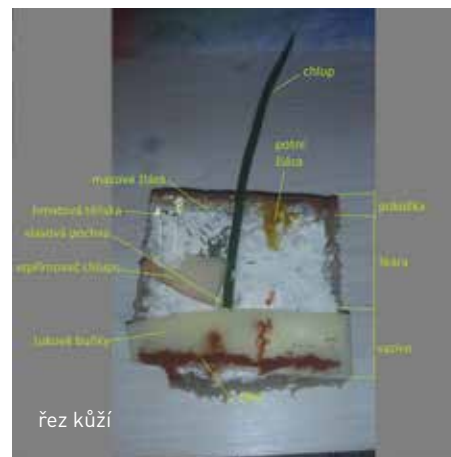

alizuje tzv. „Listopadová výzva“. Mladší žáci mají možnost se dobrovolně zapojit do plnění zábavných úkolů, ve kterých se promítají výstupy většiny vyučovacích předmětů. Nabídka činností je pestrá – od přečtení si receptu z jablíček, návodu na výrobu draka či zajímavého článku v dětském časopise přes zavedení si deníku či naučení se nové karetní hry až k havajskému podlézání tyčky se změřením svého rekordu, zápisu ceny pěti druhů potravin během nákupu a sběru spadných listů, pořízení snímků plodů stromů a malování živočichů vyzorovaných na procházce. Je milé sledovat, jak si děti samy volí činnosti, jež je baví, naplňují

a jsou pro ně samotné přínosné. Jeden pomáhá tátovi v dílně, druhý upeče buchtu, třetí sestrojí papírový model auta.

Více studijně zaměřenou aktivitou bylo pro žáky 5. ročníku zpracování tzv. lapbooku na téma vesmír, tedy interaktivní knihy, která by se pro ně stala přitažlivým a zajímavým přehledem učiva. Motivace žáků byla veliká, jelikož si mohli sami navrhnout obsah úkolu a výtvarně jej zpracovat. Vedle vyhledávání a třídění informací se naučili práci plánovat, převzít za ni zodpovědnost, dokončit ji, zhodnotit výstupy a představit ji ostatním formou videonahrávky. To jsou klíčové kompetence, na které se někdy ve škole vzhledem k obsahu učiva trochu zapomíná.

Starší žáci měli možnost zakusit učení se v souvislostech, mezipředmětově. Téma o polárních medvědech zpracovali učitelé českého i anglického jazyka a zeměpisu kolektivně a na základě sledování živého přenosu z Kanady a videokonference tří odborníků, jež probíhal samozřejmě v jazyce anglickém, potom žáci zpracovávali konkrétní výstupy v jednotlivých předmětech. Tím byla vytvořena potřebná syntéza vědění a propojení vzdělávacích obsahů. Jiné starší ročníky dostaly za úkol vytvořit a popsat trávící soustavu nebo řez kůží a využít

k tomu materiál, jež našly doma. Výsledky jejich práce byly velmi zdařilé.

V dnešním složitém světě, přesyteném informacemi, je nutné vést děti k dovednosti orientovat se v něm, chápat kontexty a vazby získávaných poznatků, objevovat své silné i slabé stránky, věřit si a dokázat se ohodnotit. Distanční výuku tedy bereme s jejími klady i zápory tak, abychom dokázali časem její negativní stránky vykompenzovat či některé úplně potlačit.

Radmila Linková
učitelka ZŠ Slatinice

DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ZŠ TĚŠETICE

Od 14. 10. 2020 došlo opět k uzavření základních škol z důvodu pandemie koronaviru. Naše škola načerpala cenné zkušenosti z jarní distanční výuky a v měsíci září a říjnu nezhálela a s učiteli provedla „školení“ v programu Teams, které vedl školní technik ICT. Nečekali jsme na dotaci od MŠMT na nákup notebooků a ihned v měsíci září si notebooky pro učitele zajistili od firmy Autocont a platbu provedli až v měsíci listopadu. Všichni učitelé dostali potřebnou techniku a během porady

si oprášili prostředí v Teamsech, provedli burzu nápadů a navzájem se obohacovali o získané dovednosti, které si sami našli během samostudia v odpoledních hodinách. Vyzkoušeli si také provozní poradů v on-line prostředí pro případ, že by živé vysílání bylo potřeba. Všechny získané zkušenosti ihned zúročili ve 3. říjnovém týdnu. Škola nachystala pro žáky speciální rozvrh po dobu distančního vzdělávání, aby žáci měli přehled, kdy bude probíhat živé vysílání a kdy bude hodina provedena pouze formou zasílání učiva. Vedení školy získalo ucelený přehled o tom, kdy učitelé vysílají a snadno mohlo zareagovat na potřeby ze strany rodičů ohledně krytí výuky

u více sourozenců. Ke dni 12.11.2020 škola zapůjčila celkem 10 notebooků rodičům pro žáky 1. a 2. stupně a také asistentům pedagoga, kteří pomocí živého vysílání pomáhají žákům se speciálními vzdělávacími potřebami plnit zadané úkoly a procvičovat učivo. Distanční vzdělávání není jednoduché ani pro žáky, ani pro učitele a nikdy nenahradí prezenční formu výuky. Už nyní se moc těšíme na příchod žáků do školy a na okamžik, kdy se všechno ve škole vrátí do „starých“ kolejí.

Vladimíra Pospíšilová
ředitelka školy

PRIMÁRNÍ PREVENCE V ZŠ TĚŠETICE V OBDOBÍ KORONAVIRU

ZŠ Těšetice získala dotaci na primární prevenci v roce 2020. Ale jak využít dotaci, když žáci v roce 2020 nejsou po celou dobu přítomni ve škole? Škola spolupracuje s P-centrem v Olomouci a po vzájemné domluvě proběhnou preventivní programy on

line. Žáci dostanou odkaz na zpracovanou prezentaci na dané téma, které odpovídá jejich věku. Například žáci 6. a 7. třídy se budou věnovat tématu s názvem Zachycen v sociální síti. V prezentaci naleznou informace o bezpečném pohybu na internetu, o využití sociálních sítí a bude také poukázáno na rizika on-line prostředí. Potom budou společně s lektory o jednotlivých tématech diskutovat v živém vysílání a bu-

dou se moci ptát na to, co je bude zajímat. Tato forma diskuze je nazvána Virtuální klobouk. Žák napíše otázku do klobouku a bude čekat na odpověď. Jinými tématy jsou např. On-line Karkulka, Drogová prevence aj. Škola chce nabídnout žákům také jiné vzdělávání on-line, než jen to školní.

Vladimíra Pospíšilová
ředitelka školy

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

DISTANČNÍ VÝUKA Z POHLEDU RODIČŮ

JAKÁ JE VÝUKA NA DÁLKU PRO RODIČE?

„Rozhodně záleží na tom, v jaké je dítě třídě, jakou má paní učitelku, rodiče, podmínky a samozřejmě přístup k potřebné technice. Moje zkušenost s deváčkou je dobrá, hlavně pokud se týče délky sezení u počítače – její škola má hodiny především v hlavních předmětech – v češtině

a v matematice, často i v angličtině a občas v němčině, takže on-line výuka je maximálně 3 hodiny denně a ve zbývajícím čase plní dcera zadané úkoly jak z hlavních předmětů tak z ostatních, které vyučující zadávají v aplikaci Bakalář k samostatnému vypracování. (Pro srovnání – z mého okolí vím, že některé děti, např. na gymnáziu, sedí v rámci on-line výuky u počítače až 5 nebo dokonce 7 hodin a pak ještě dělají úkoly). Samozřejmě, že největším nedostatkem

výuky na dálku v každém věku je, že si látku děti tolik neprocvičí a u náctiletých je to navíc strádání po kolektivu spolužáků. Pro rodiče je to velká zátěž, ale krátkodobě má i hezké výhody – rodiče jsou s dětmi více a také, pokud si rádi zopakují některé věci ze školy nebo jsou zvědaví, mají k tomu větší příležitost. Jen na to vše není dostatek času...”

L. Navrátilová,
maminka žákyně 9. třídy

ZE ŠKOL A ŠKOLEK

LUTÍN

ŠKOLA S TRADICÍ

Sigmundova střední škola strojírenská v Lutíně je jednou ze dvou středních škol Regionu HANÁ. Škola připravuje odborníky pro strojírenství v maturitních a učebních oborech. Své uplatnění nacházejí ve velkém množství podniků v širokém okolí. V maturitním oboru mechanik seřizovač je možné studovat dvě zaměření. Obor mechanik seřizovač CNC je zaměřen více

níky v tradičních strojních oborech obráběč kovů CNC, nástrojař a strojní mechanik. Čtvrtý obor karosář stojí na pomezí strojírenství a automobilového průmyslu. Absolventi strojírenských učebních oborů mají na naší škole možnost doplnit si středoškolské vzdělání dvouletým nástavbovým studiem oboru provozní technika. Škola navíc, ve spolupráci s úřadem práce a některými výrobními podniky, nepravidelně zajišťuje rekvalifikační kurzy pro uchazeče o zaměstnání.

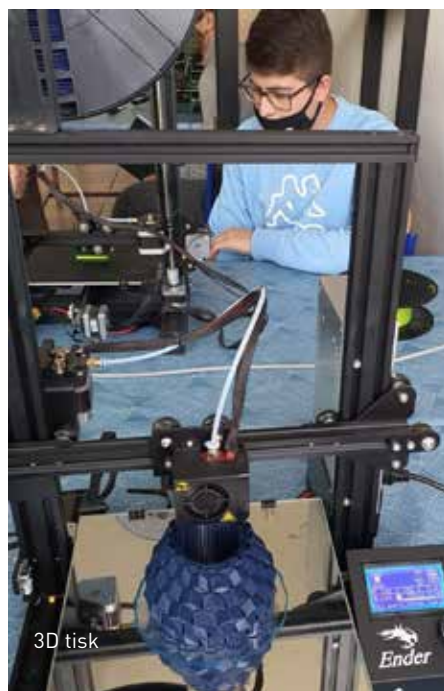
5osé centrum

laser

na obsluhu a programování číslicově řízených obráběcích strojů. Obor mechanik seřizovač CAD je zaměřen nejen na obsluhu a programování, ale i na modelování ve 3D. V současné době se technické výkresy nekreslí ručně, ale modelují na počítači. Absolventi průmyslové školy mají obecně menší dovednosti z oblasti praxe a toto naše zaměření vhodně pro výrobní podniky kombinuje obě dovednosti.

V učebních oborech připravujeme odbor-

3D tisk

Škola je druhým nejstarším učilištěm v České republice. Ale nezapomíná na modernizaci nejen svých budov, ale snaží se do výuky začleňovat i nové trendy oboru tak, aby absolventi mohli být lépe připraveni pro praxi. V poslední době se strojní park školy rozšířil o pětiosé obráběcí centrum a CO2 laserovou gravírovačku. Ve škole byla zahájena výuka s využitím 3D tiskáren.

V současné době sice výuka části žáků probíhá distančně, ale na praxi dochází žáci všech oborů. Doufáme, že se zlepšením epidemiologické situace ve státě bude možné uskutečnit dny otevřených dveří. Rádi všem naši školu ukážeme v sobotu 16. ledna 2021 od 8:00 do 12:00 a v úterý 2. února 2021 od 9:00 do 17:00. Dovolujeme si vás pozvat, rádi vám naši školu a dílny a domov mládeže ukážeme.

Alena Mašláňová
pedagog

ZŠ a MŠ

ČECHY POD KOSÍŘEM

PROJEKT – „JOSEF MÁNES“

Začátkem každého školního roku připravujeme pro naše žáky projekt „Poznej svou obec“. Vzhledem k tomu, že si v letošním roce připomínáme významné výročí slavného malíře Josefa Mánesa, byl projekt věnován právě jemu, který je s obcí Čechy pod Kosířem neodmyslitelně spjatý. Josef Mánes v naší obci často pobýval jako host hraběcí rodiny Silva Tarouca a vytvořil zde několik známých uměleckých děl.

Samotnému projektu předcházela návštěva zámku, kde žáci zhlédli expozici kreseb Josefa Mánesa. Seznámili se s jeho další tvorbou a ukázkou malířských potřeb, které při svém malířském umění používal. V Mánesově altánu v zámeckém parku jsme s vyprávěním o jeho životě

a oblibě v hanáckých krojích pokračovali, a to ukázkou jednotlivých částí kroje a jeho popisu.

Žáci prvního ročníku se zaměřili na kroje, krojové názvosloví a obrazy. Názvy těch nejznámějších si zkusili složit s využitím písmenek ze Živé abecedy. Druhý ročník se věnoval jednotlivým obrazům dvanácti měsíců, které jsou součástí Pražského orloje na Staroměstském náměstí. Žáci si popsal, co který měsíc znamená, hledali souvislosti s dobou, v níž Josef Mánes žil a dobou současnou. Poté se žáci přesunuli do zámeckého parku k altánu, v němž Jo-

sef Mánes tvořil a který využíval jako ateliér. Maloval zde portréty lidí v krojích a portréty šlechtického rodu Silva Tarouca. Žáci třetího ročníku se věnovali hanáckému kroji. Na závěr si vlastní kroj ve skupinách vyrobili. Žáci čtvrtého a pátého ročníku si vyhledávali důležité informace o slavném malíři, kterého přenesli do 21. století. Celý projekt vyvrcholil vytvořením facebookového profilu na mobilním telefonu. Vše, co o Josefu Mánesovi zjistili, žáci vložili právě na tento profil. Mohli jsme zde najít informace o jeho narození, pobytech, rodině, úmrtí, ale také jeho možnou přezdívku, nejslavnější díla, přátele a zajímavosti o něm. Nejvíce žáky zaujaly návrhy vějířů, které vytvářel Josef Mánes pro hraběnky ze zámku. Projekt vyvrcholil ve školní dru-

žině, kde si všichni žáci vyrobili své vlastní vějíře, kterými vyzdobili chodbu školy.

Poděkování za spolupráci při realizaci projektu patří vedení zámku.

Iveta Slámová
ředitelka

ZŠ a MŠ

KOSTELEČ NA HANÉ

NOVÁ UČEBNA PŘÍRODOPISU

Také v letošním roce pokračuje naše spo-

tační figurínu pro nácvik první pomoci. Žáci mohou využít k pracovním záznamům čtyři notebooky, samozřejmostí je i vybavení pro pedagoga. Obzvláště rád jsem za nový LED panel, se kterým už máme velmi dobrou zkušenost. Panel umožňuje velkou míru interaktivity a je vynikající v zobrazovacích parametrech. V podstatě záleží jen na kreativě pedagoga, co žákům připraví a do výuky nachystá. Celkový rozpočet učebny byl 736 000 Kč, 95 procent je pak hrazeno z projektu IROP ve výzvě Infrastruktura základních škol Regionu HANÁ.

Oldřich Bezdomníkov
ředitel školy

ZŠ a MŠ LAŠKOV

O PRÁCI ASISTENTA PEDAGOGA

Loňský školní rok byl velmi náročný na přípravu učiva jak pro učitele, děti a rodiče, kteří museli jejich činnost zastupovat. I přes tuto neobvyklou situaci - Koronavirus - děti učivo zvládaly, výsledkem jejich snažení bylo pěkné vysvědčení. Na základní škole máme též žáky, kteří vyžadují větší péči ke zvládnutí učiva, zajistit jejich bezpečnost a zároveň i bezpečnost ostatních dětí. Není vůbec jednoduché mnohdy zvládnout situace, kdy se u nich projevuje negativní reakce. Asistenti pedagoga pomáhají učitelům při plnění školních povinností. Zamýšlíme se, co je příčinou negativního chování těchto dětí. Zjistili jsme, že je to různé. Může to být např. zvýšená teplota, velký křik, posměch spolužáků, okamžité nesplnění požadavků postiženého dítěte atd. Vhodnou a účinnou motivací a svým chováním odstraňujeme nebo mírníme tyto stavy, aby mohli pracovat jako ostatní spolužáci. Za zmínku stojí estetický vzhled tříd a chodby, kde školní inspekce velmi kladně hodnotila velké

množství výtvarných prací a mimoškolních aktivit. Vedení školy i ostatní učitelé se též zamýšlí nad žáky, kteří jsou nadprůměrně nadaní nebo nejsou schopni zvládnout učivo. U žáků, kteří potřebují naši pomoc si každodenně zapisujeme informace, které nastanou. Většina žáků učivo zvládá, protože mají velký výběr názorných pomůcek a kvalitní a vzdělané učitele. Na pracovišti máme pěkné kamarádské vztahy, úctu k ředitelce školy, která spravedlivě řeší vzniklé problémy. Chceme, aby se dětem ve škole líbilo, měly pěkné výsledky, rodiče byli spokojeni se školou, což je největší odměnou pedagogických pracovníků.

Anna Dvořáková
asistent pedagoga ZŠ a MŠ Laškov

Voda v krajině

ZŠ a MŠ PĚNČÍN

DÝŇODLABÁNÍ

Naše škola se zúčastnila 5. ročníku soutěže Dýňodlabání, kterou připravila společnost Výstaviště Flora Olomouc, a.s. ve spolupráci se SEMO a.s. Akce byla určena pro základní školy Olomouckého kraje.

V soutěži se utkaly týmy ve vyřezávání, dlabání a aranžování tykví. Naším cílem bylo touto cestou podpořit výuku předmětů a případnou volbu povolání ve prospěch zemědělských, přírodovědných a potravinářských oborů. V návaznosti na to i zdokonalit manuální dovednosti žáků a podpořit zdravou soutěživost dětí.

Společnost SEMO, a. s. nám dodala bezplatně semínka dýní.

Bohužel náš záměr, zdůraznit fázi pěstování, aby děti získaly úplnou průpravu pěstováním plodin a jejich zpracováním, tím že se budeme společně o rostlinky starat

Dýňodlabání

Dýňodlabání

na školním dvorečku, nevyšel. Děti zůstaly doma na distančním vyučování a starost o dýně převzaly učitelky.

Naštěstí samotná akce celonárodní výstavy ovoce a zeleniny Flora Olomouc 2020 z důvodu epidemických opatření vlády zrušena nebyla.

Možná právě proto měla tato akce takový náboj a zvláštní atmosféru, kterou jsme si s dětmi užili.

Samotná soutěž probíhala mezi školami ve zdravé a přátelské atmosféře.

Naše škola si zvolila jako hlavní téma právě Coronavirus, který ztvárnila ve 3 skupinách.

První tým naší školy se snažil poukázat na fakt, jak virus ovlivňuje náš každodenní život, ale také, jak se mu pomocí obvyklého umývání rukou účinně bránit.

Druhý se zaměřil na vyřezávání domečku, jakožto symbolu času tráveného doma

s rodinou.

Třetí reprezentant naší školy ztvárnil čajovou konvici, která obsahovala lék, který v budoucnu zachrání celý svět.

Odborná komise hodnotila nejlepší exponáty v jednotlivých kategoriích. Nejlepší soutěžní exempláře byly slavnostně vyhlášeny a jejich autoři obdrželi diplomy a ceny od organizátorů soutěže.

Díky dobré atmosféře, kterou vytvořili organizátoři výstavy a originálnímu nápadu, který zaujal porotu, jsme si kromě krásných zážitků odnesli i dvě druhá a jedno třetí místo v naší kategorii. Všechny soutěžní dýně byly součástí expozice v rámci podzimní etapy celonárodní výstavy Flora Olomouc 2020 (1. - 4. 10. 2020).

Iveta Něničková
vychovatelka ŠD, ZŠ a MŠ Pěňčín

František Vyhlídal

autor jedinečných kronik a patron Komunitního centra ve Služíně

Při hledání další inspirativní osobnosti z našeho regionu jsem se tentokrát vypravila za Františkem Vyhlídalem do Služína (místní část obce Stařechovice). Co všechno na sebe prozradil, se dočtete v tomto rozhovoru.

Prosím, představte se našim čtenářům?

Je mi 73 let. Pocházím ze Stařechovic v okrese Prostějov, kde jsem prožil 20 let veselého mládí. Po základní škole jsem absolvoval SPŠ strojnickou v Prostějově, kterou jsem ukončil maturitou. Hned poté jsem nastoupil do vojenské školy v Novom Meste nad Váhom na Slovensku, a zde jsem získal vyšší odborné vzdělání v oboru sdělovací techniky a spojů. Další 30let jsem sloužil jako voják z povolání v Kroměříži v oboru rádiového, radioreléového a dálkopisného spojení. Po odchodu z armády jsem ještě asi 8 let pracoval u elektrotechnické firmy. Pak jsem se odstěhoval s manželkou do Služína, kde bydlíme doposud. Mám 3 děti, 5 vnoučat a 2 pravnoučata. Služín je místní částí vesničky mé střediskové – Stařechovic.

Jak trávíte volný čas? Jaké jsou Vaše koníčky?

Volného času není nikdy dost. Snažím se ho využít tak, aby měl nějaký smysl. K výkonu povolání jsem potřeboval dobrou fyzickou, tak jsem běhal, plaval a jezdil na kole, takový malý triatlon. Rád jsem si vždycky zahrál fotbal. Bohužel před třemi roky, krátce po sedmdesátých narozeninách, jsem si s kluky na hasičském táboře odehrál poslední zápas, při kterém

jsem si poškodil pravé koleno. Z pohybových aktivit mi tak zbylo jenom plavání a bicykl. Jinak už téměř 15 let ve Služíně trénuji mladé hasiče a musím říct, že jsou úspěšní. Zapojil jsem se rovněž do činnosti spolku Hanáci, což je výborná mezigenerační parta lidí ze Služína a okolí. Řadu let se po večerech bavím u PC, avšak ne hraním her, ale píšu literaturu faktu a různou dokumentaci pro spolky a kamarády. Řeším také dotační projekty pro náš hasičský sbor i náš spolek Hanáci. Občas udělám něco na chalupě a miluji les na Velkém Kosíři.

Dozvěděla jsem se o Vás, že jste autorem zajímavých a jedinečných kronik. Mohl byste nám je prosím představit?

První to byla Kronika mistrovství světa v ledním hokeji 1920 – 2005, druhá Kronika mistrovství světa ve fotbale 1930 – 2006. Když mi bylo asi 10 let, dělal jsem si první výpisky ze světových šampionátů do sešitu. Kreslil tabulky a lepil fotografie z novin. No a kamarádi mě nakonec přesvědčili, abych to zkusil vydat. Nakonec se to povedlo, ale je to jen amatérská práce. Nemám potřebné grafické vzdělání a myslím si, že ani talent. O něco lepší je Kronika mistrovství Evropy ve fotbale 1960 – 2008. V poslední době se na mě obrací fotbalové kluby, které si knihu zakoupili, abych pokračoval dalšími šampionáty, což ale musím přenechat mladším. Potom jsem napsal publikaci o dějinách Služína, kde jsem spolu s dr. Stanislavem Šoustalem, Michalem Šilhánkem a desítkami občanů ze Služína, zpracovali události od první zmínky o naší obci v roce 1141 až do

Vítání hulánů

roku 2012. Kniha má 580 stran a na 600 fotografií ze života lidí naší vesničky. Ani nevím, jak jsem to stihl, ale napsal jsem ještě Kroniky ze školních lavic ZDŠ z Kostelce na Hané a SPŠ strojnické v Prostějově z let, kde jsem tam sám studoval. No a nakonec jsem zvládl ještě tři Kroniky hasičské, podle požadavku starostů OSH Prostějov Jana Brabce a starosty 19. okrsku Miroslava Vyroubala.

Co Vás přivedlo k jejich sepsání?

Mám rád literaturu faktu a zvláště těch faktů, jejichž účastníkem jsem sám byl. Baví mě na počítači tvořit a zdokonalovat se v grafice, která v poslední době nabírá na kvalitě geometrickou řadou. Kroniky jsou vlastně historií našich událostí, které jsme prožili a spoustu lidí je baví číst. Mě pak potěší slova známých, kteří mi řeknou – je to fakt dobrý (úsměv).

Hasičky ze Služína

Slavnost ke vzpomínce Brusu

Jste také hlavním patronem a realizátorem tzv. Komunitního centra ve Služíně. V jaké fázi se tento projekt momentálně nachází?

Ve Služíně se komunitní centrum stalo nedílnou součástí spolku Hanáci i přesto, že doposud nemá vlastní prostory. V současné době jsou částečně provedené přípravné práce, připojení splašková a dešťová kanalizace, vodovod a výkopové práce. K činnosti a pořádání kulturních, společenských i vzdělávacích akcí provizorně využíváme zasedací místnosti obce Stařechovice a již částečně upravených vnitřních i venkovních prostor spolku Hanáci. Dva prostory pro Komunitní centrum na Zlaté devítce budou v souladu s dotačním projektem zkolaudovány k 30. 9. 2021.

Na co se mohou naši čtenáři v tomto objektu těšit? K jakým účelům bude KC sloužit?

Jak jsem již uvedl, zaměřujeme se na kulturu, společenské a vzdělávací akce. Jsou to aktivity tradiční, pořádané pravidelně každým rokem, nebo aktivity nové, vybrané po dohodě osob Komunitního centra nebo výboru spolku Hanáci. Od 1. září 2019 do 30. srpna 2020 jsme uspořádali 17 akcí: dětský karneval, oslavy MDŽ, ukázka výmlatu obilí v dávných dobách, přivítání hulánské jízdy jako součást bitvy tří císařů, mikulášská nadílka, mezigenerační soutěž ve střelbě ze vzduchovky – Složenská moška, den otevřených dveří s koštěm domácích pálenek, mezigenerační kulinařská soutěž – Služínský gulášfest, kácení máje u Zlaté devítky, součinnostní akce z SDH Služín, živý betlém v rámci setkání občanů u vánočního stromu a podobně. V roce 2020 jsme v součinnosti s ředitelem muzea kočárů v Čechách pod Kosířem připravili a uskutečnili seriál pěti aktivit s různorodou tematikou.

Všechny akce byly v režii Komunitního centra se spolkem Hanáci, SDH Služín a již zmíněným Muzeem kočárů. Dobré vztahy máme se Svazem chovatelů a zahrádkářů ve Stařechovicích. Těšíme se velké podpoře zastupitelstva obce na čele se starostkou, Pavlínou Menšíkovou. Čtenářům Zpravodaje mohu doporučit, aby nás přijeli podpořit na nějakou akci, kterou budeme pořádát v příštím roce. Plán kulturních i společenských akcí je téměř hotov a obsahuje podobné činnosti, které jsem právě uvedl. Předpokladem k jeho naplnění je ovšem konec pandemie Covid. Komunitní centrum podporuje cílové skupiny projektu. Aktivní členové KC mají příležitost se zapojit do společenství, vzájemně se podpořit, vyměnit názory mezi sebou a s ostatními lidmi ze Služína i hosty z okolí. Dokáží se zabavit a poučit o historii a zvycích své obce i celé Hané. Všichni společně se ve společenství tak učí vzájemné toleranci a sdílení. Společné prožit-

ky z pořádaných akcí vytváří všem dobrou a veselou náladu.

A závěrem – jaké jsou vaše plány do budoucna?

Hlavním úkolem je dokončení vstupního vestibulu a místnosti pro komunitní centrum. Chceme tím vytvořit pro občany Služína a přátele z okolních obcí prostředí pro setkávání s připraveným programem. Zaměříme se přitom jak na zábavný program, tak k získání dalších vědomostí v oblasti hospodaření rodin, výchovy a psychologie malých dětí, finanční gramotnosti, zdravé výživy a kulinařských novinek, pomoc v případě ztráty zaměstnání, programy prevence pro osoby ohrožené závislostmi atd.

Rozhovor vedla: Lucie Vojtěchová

Příprava na dožínky v roce 2019

Obecní dům v Suchdole – Jednově

1celkový pohled původní stav

1celkový pohled nový stav

Krátký popis: Jedná se o rekonstrukci budovy Jednov č.p. 38. V budově sídlí obecní úřad, dále ordinace praktické lékařky, která zde ordinuje 1x týdně. Po rekonstrukci vznikla v prvním patře větší klubovna s kuchyňkou a nová knihovna, včetně odpovídajícího sociálního zařízení. Dotační zdroje - rekonstrukce: dotace MMR ČR (Rekonstrukce a přestavba veřejných budov) ve výši 3.873.092 Kč. Dále dotace POV Olomouckého kraje v roce 2019 ve výši 500.000 Kč a v roce 2020 ve výši 500.000 Kč. Celkové náklady rekonstrukce jsou ve výši 4.973.000 Kč + DPH, celkem 6.018.000 Kč.

Přidružené projekty: Pro následné vybavení nové klubovny a knihovny podána žádost do MAS Regionu Haná na podporu spolkové činnosti v obci. Budova slouží pro činnost komunitního centra („měkký projekt“ komunitních center v rámci Regionu Haná). V rámci projektu WIFI4EU je tato budova a dalších 17 vysílacích bodů

v obci pokryto veřejně přístupným internetem přes wifi.

Obec Suchdol dokončila zásadní rekonstrukci budovy Jednov č. p. 38. Rekon-

čené financování z národních a krajských zdrojů je v těchto dotačních titulech možné a vhodné. Dotace z POV Olomouckého kraje byla vždy použita na samostatnou část prací (např. střecha). V klubovně se

sociální zařízení původní stav

sociální zařízení nový stav

strukce je financována z národní dotace pro Rekonstrukce a přestavby veřejných budov Ministerstva pro místní rozvoj ČR, z dotací z Programu obnovy venkova Olomouckého kraje a z rozpočtu obce. Slou-

nachází místnost komunitního centra a vyvíjí zde činnost právní a sociální poradna. Dále klubovna bude využívána místními spolky, zejména Sborem dobrovolných hasičů Jednov a mladými hasiči. Do zrekonstruovaných prostor bude také přestěhována místní knihovna.

Budova historicky v minulém století bývala obchodem a v patře byl byt. Následně budova byla zakoupena obcí a začala sloužit pro potřeby obecního úřadu. V současné době stavba vyžadovala zásadní rekonstrukci, kterou jsme několik let připravovali a hledali pro ni vhodný dotační titul. Stavební práce trvaly 15 měsíců. Postupně byla provedena nová střecha, včetně klempířských prvků. Bylo nutné provést nové stropy nad prvním patrem včetně nové nosné konstrukce a nově provést podlahy v 1. patře včetně nosných konstrukcí (nové traverzy a nová konstrukce podlah v patře). Schodiště do patra bylo v nevyhovujícím sklonu a celé

vchod původní stav

vchod nový stav

kuchyňka po opravě

bylo nahrazeno novou konstrukcí, která vyhovuje současným normám a umožňuje pohodlný přístup do patra. Bezbariérové je pouze přízemí objektu. Budova byla mírně rozšířena ve dvorní části, kde vznikla přístavba při vstupu do objektu. Dále byla vybudována v patře nová spolková místnost včetně kuchyňky, nová knihovna a odpovídající sociální zařízení pro tuto veškerou

horní patro nový stav

činnost. V přízemí bylo vybudováno bezbariérové WC a provedena rekonstrukce všech povrchů. V celé budově byly vyměněny okna a dveře, byla provedena nová elektroinstalace, zrealizovány nové rozvody vody, kanalizace a provedeno nové topení. Dále byly zatepleny stropy, provedena nová fasáda, venkovní úpravy na dvorku a další práce.

Na projektových pracích se podíleli Ing. Zdeněk Opletal a Ing. Dana Opletalová z Konice ve spolupráci s Ing. arch. Jiří Markevičem. Veškeré stavební práce prováděla firma Pavel Ševčík, Lipová. Řemeslné práce prováděli jako subdodávky řemeslníci z našeho regionu. Mnoho detailů bylo třeba řešit na místě a v průběhu stavby za pečlivosti a velké pomoci technického dozoru, který vykonával Petr Zdráhal ze Ptení. Dotační poradenství prováděla Ing. Iveta Nevrlá. V současné době probíhá kolaudace objektu. Věříme, že rekonstrukce se zdařila a že budova bude dobře sloužit všem občanům z naší obce po mnoho dalších let.

Jitka Zahálková
starostka obce Suchdol

schodiště po opravě

klubovna a kuchyňka v průběhu prací

Nová třída v mateřské škole v Bohuslavicích

Základní a Mateřská škola v Bohuslavicích otevřela k 30. září 2020 novou třídu mateřské školy pro 16 dětí, převážně starších a předškoláků, s celodenním

provozem od 6.30 do 16.30 hod. Jedná se o zrcadlově koncipovanou přístavbu stávající třídy, s vlastním sociálním zařízením a kanceláří pro učitelský personál. Společný prostor tvoří rozšířená šatna. Útulná třída je účelně rozdělena pro řízenou a spontánní činnost dětí. Nemá stálou ložnici, lehátka se denně rozkládají. Ložní prádlo je uloženo v policích pod značkou dítěte. Komfortem třídy je podlahové topení. Interiér umocňuje designový nábytek, vhodné didaktické pomůcky a hračky, které pomáhají rozvíjet dětskou tvořivost a podporují přirozený rozvoj smyslového vnímání dítěte, také koberec i magnetická tabule. Děti mají k dispozici různorodý výtvarný a pracovní materiál. Prostor třídy využívají ke konstruktivním, námětovým hrám, kde jim slouží kuchyňka, ponk s náradím a knihovnička s odpočinkovým koutkem. K vybavení patří PC, tiskárna, klávesy a drobné rytmičné nástroje. O děti pečují dvě učitelky s asistentkou pedagoga. Snažíme se, aby vše, co ve společných chvílích děláme, bylo pro děti smysluplné, s konkrétním vztahem ke skutečnosti, aby děti mohly spolupracovat a s pomocí dospělého, se

samy dobírat poznání. Pro pobyt venku je možné využít sportoviště školy a okolí obce. Školní zahradu, z důvodu stavebních prací, čeká rekonstrukce.

Martin Neoral
ředitel školy

Projekt komunitní centra v Regionu HANÁ

Příjemce: Region HANÁ, z.s.,

Partneři - 11 nositelů komunitních center (9 obcí, 2 neziskové organizace) v 11 obcích Regionu HANÁ (Bílovice-Lutotín, Laškov, Náměšř na Hané, Olšany u Prostějova, Pěnčín, Raková u Konice, Služín, Skřípov, Suchdol, Těšetice- Rataje, Ústín)

Doba realizace: 9/2019-2/2022

Celkové způsobilé výdaje: 5 360 000 Kč

V Regionu HANÁ se děje výjimečná a dobrá věc - v 11 obcích je podporována činnost místních komunitních center. Může tomu tak být skrze projekt Komunitní centra v Regionu Haná spolufinancovaném EU prostřednictvím Operačního programu zaměstnanost. V projektu je výjimečně podporován zisk – ten v lidských srdcích.

Vzájemnou pomocí lidí ve společenství v jednotlivých obcích a na základě vhodně zvolených aktivit komunitního centra se podpoří sounáležitost a především zapojení a podpora všech, kteří zde žijí a kteří potřebují pomoc nebo se zapojením a podílením se na akcích komunitního centra budou cítit v životě prostě lépe.

Nejdůležitější v projektu

bylo na začátku ustavení vhodného realizačního týmu a práce v místních společenstvích - mapování situace a zasvěcování a vysvětlování lidem zapojeným do realizace projektu, jaké jsou principy komunitní práce, volba vhodných aktivit podporujících pospolitost i oslovení cílových skupin. Těmi jsou v projektu osoby pečující o malé děti, osoby se zdravotním postižením, osoby pečující o jiné závislé osoby, osoby opouštějící institucionální zařízení a obecně osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené. Do realizačního týmu patří kromě manažerky projektu, koordinátorky projektu a sociální pracovníce 11 místních koordinátorů projektu. Tím je zajištěna dobrá znalost jednotlivých společenství a jejich prostředí a vzniklo tak jedinečné propojení mezi obcemi s komunitními centry a dochází plynule k předávání zkušeností.

KC Raková u Konice - Mezigenerační setkání s jarmarkem dětských výrobků a dražbou věcí na podporu potřebným

KC Služín - Jízda Hulánů

KC Pěnčín - Mezigenerační „Pěněnské věšlap“

Projekt doplňuje, zhodnocuje a navazuje na předchozí investiční projekty zaměřené na komunitní centra

Zajištěním práce sociálního pracovníka a rozvojem komunitní práce navazuje projekt a zhodnocuje již realizované projekty IROP, zaměřené na investiční podporu komunitních center v Regionu HANÁ (celkem 7 projektů podpořených z IROP). Projekt rovněž dokládá, jak důležité a přínosné je partnerství v rámci Regionu HANÁ – na zajištění projektu Region HANÁ, z.s. spolupracuje s 11 nositeli komunitních center (tj. většinou se starosty daných obcí nebo neziskovými organizacemi) a s místními koordinátory i dalšími podporovateli komunitních center.

Přes počáteční váhání

některých občanů nebo neznalost cílů komunitní práce se daří postupně – a to především díky velké aktivitě lidí zapojených do práce KC – nastavit komunitní centra jako místa s možností ke sdílení života, radosti nebo poučení všech lidí z daných obcí. Současně se daří průběžně podporovat dané osoby z cílových skupin prostřednictvím akcí a aktivit, které vzešly z potřeb daných společenství – v úvodu projektu proběhla anketa v jednotlivých obcích ohledně zaměření KC a každé KC má zpracovanou analýzu potřeb a aktuální plány svých činností.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

KC Laškov – Hravé cvičení

KC Suchdół – Mezigenerační tvoření pro dospělé i děti

KC Skřípov – Setkání u vánočního stromčku

KC Rataje – Zabíjačka-vepřové hody aneb ten umí to a ten zas tohle

Všech 11 komunitních center již provedlo v prvním roce projektu své ustavení-na základě svých aktivit a na základě Deklarace zásad a principů komunitního centra.

Základní sociální poradenství

poskytuje v rámci projektu sociální pracovník, na kterého se mohou lidé obrátit v případě potřeby odborného sociálního poradenství nebo při konzultaci návrhu na aktivity, které by se mohly v komunitním centru nebo v obci uskutečnit. Jedná se např. o poskytnutí informací směřujících k řešení nepříznivé sociální situace prostřednictvím sociální služby, informací o možnostech výběru druhu sociálních služeb podle potřeb osob, poskytnutí informací o dalších formách pomoci, např. o dávkách pomoci v hmotné nouzi a dávkách sociální péče, apod.

Každé komunitní centrum má dohodnuté konzultační hodiny se sociálním pracovníkem, v rámci nichž se může, kdo potřebuje, na sociálního pracovníka obrátit.

Nejžádanějšími aktivitami

jsou zatím akce komunitních center zaměřené na podporu rodin (např. společné rukodělné dílny, cvičení pro rodiče s dětmi, přednášky a ukázky zdravého stravování aj.), dále mezigenerační setkání (v rámci sezonních svátků – často ve spolupráci s ostatními spolky nebo s obcí), vzdělávací akce (např. vycházka s výkladem o historii obce, finanční poradenství, seminář Trénink paměti, poznávání tradic apod.), právní poradna. Lidé se většinou rádi scházejí a poznávají nové věci, mají rádi tradice, v tomto ohledu mají komunitní centra velké možnosti – a pokud je při konání aktivit komunitních center zapojen do dění někdo, kdo potřebuje podpořit, něco se naučit, odreagovat se nebo sdílet potíže, pak to stojí za to.

KC Bítovice – Lutotín – Bleší trh – swap, bazar bez peněz - výměnou

KC Namešt' na Haně – Ozdravný, poznávací pobyt adaptační program pro rodiče s dětmi do 15 let

Dobrovolnictví v nouzovém stavu

se projevilo i v činnosti některých komunitních center – např. KC Olšany u Prostějova, KC Raková u Konice, KC Služín nebo KC Pěnčín – lidé z center nebo spolupracovníci často i ve spolupráci s obcí v době nouzového stavu poskytovali cílovým skupinám projektu podporu formou dodání ochranných prostředků, zajištění nákupů, obědů nebo léků, formou pomoci při vyřizování neodkladných záležitostí (např. jednání s úřady, lékařem, poštou apod.).

Všem pracovníkům komunitních center a lidem, kterým záleží na druhých, patří díky.

Ludmila Navrátilová
projektová manažerka,
projekt Komunitní centra v Regionu HANÁ

ZAJÍMAVÉ FIRMY V REGIONU

Firma Wanzl spol s.r.o. největší výrobce nákupních vozíků na světě

Letecký snímek hněvotínské provozovny

V minulém čísle jsme vás, naše věrné čtenáře, seznámili s prvními dvěma zajímavými a inspirativními podniky z našeho regionu. Území Regionu HANÁ ovšem nabízí další řadu významných a inovativních podniků. Jedním takovým je i pobočka nadnárodního koncernu Wanzl spol s.r.o., jejíž sídlo se nachází v naší členské obci – v Hněvotíně.

Pobočka nadnárodního koncernu Wanzl spol s.r.o. byla v České republice založena v roce 1991. Jedním z důvodů volby Olomouce byla skutečnost, že zakladatel firmy, Rudolf Wanzl, pocházel z nedaleké vesnice – Jívová. V současnosti firma zaměstnává více než 400 zaměstnanců, a to hlavně v hněvotínských závodech, ale také v pobočkách v Praze a ve slovenské Seredi.

Historie významného zaměstnavatele v našem regionu, se datuje od roku 1996. V tomto roce firma Wanzl započala s budováním vlastního obchodního zastoupe-

Realizace pивní sekce v Globusu

jejichž objem narostl spolu s rozvojem online obchodu a růstem průmyslové výroby. Příkladem může být 100-tisíc poštovních kontejnerů dodaných do jedné z největších transportních firem na světě v průběhu posledních 7 let. Mimo to dodává firma také rollkontejnery, regálové vozíky, paletové podvozky, nástavce, držáky a podvozky do e-rámů například do automobilového průmyslu.

Jako největší producent nákupních vozíků je Wanzl významným dodavatelem pro ob-

Nákupní vozíky Wanzl

Rollkontejnery

ní, společně se skladem a halou na zelené louce u Hněvotína. Tento projekt položil základ k vybudování vlastního výrobního závodu L+I, který se v průběhu let 1999-2016 dynamicky rozšiřoval, a to i o vlastní galvanovnu. V roce 2017 dokončil Wanzl navazující závod na výrobu dvoudimenzionálních dílů, které dodává do ostatních továren Wanzl v Evropě.

I když se v Hněvotíně stále vyrábí některé typy nákupních vozíků a košíků, zacílení výroby se díky investicím z posledních let přesunulo do jiných oblastí. V závodě L+I se vyrábí produkty pro logistiku a průmysl,

last maloobchodu, pro který vyvíjí, vyrábí a dodává prodejní vybavení. Zákazníci z řad mezinárodních i národních řetězců již léta volí výrobky značky Wanzl pro jejich kvalitu, inovativnost, design a ergonomii a to nejen v České republice ale i v 77 dalších zemích světa.

Kromě Česka a Německa, firma Wanzl provozuje závody také v Dánsku, ve Velké Británii nebo v Číně.

Lucie Vojtěchová

Pohodové vánoční svátky, v roce 2021 mnoho zdraví a štěstí v osobním i pracovním životě přeje

PF 2021

01.01.2021	Hněvotín	Novoroční výšlap do hněvotínských skal - Hněvotínské Skaly
	Hněvotín	Slavnostní ohňostroj - Před obecním úřadem
	Rataje	Novoroční ohňostroj, SDH Rataje, JATAR, z.s. - náves Rataje
03.01.2021	Senice na Hané	Tříkrálový koncert - Obec Senice na Hané - Farní kostel sv. Maří Magdaleny
09.01.2021	Budětsko	Ples SPOZ Budětsko
	Čechy pod Kosířem	VI. Ročník turnaje smíšených dvojic v badmintonu - MFB
	Luděřov	IV. Obecní ples - KD Luděřov
	Dzbel	Hasičský ples - Dzbel - hospoda
16.01.2021	Lešany	Lešany - setkání seniorů - Kulturní dům
	Čechy pod Kosířem	Obecní ples - MFB
	Laškov	XII. Školní ples - sokolovna
	Pěnčín	Ples MŠ, MŠ Pěnčín - Sportovní areál
21.01.2021	Ústín	II. hasičský ples SDH Ústín - Komunitní centrum Haná
	Smržice	Degustace jablek (ČZS) - areál zahrádkářů
22.01.2021	Luděřov	Ples SDH Luděřov - KD Luděřov
	Senice na Hané	XVIII. hasičský ples - SDH Senice na Hané - KD Senice na Hané
	Zdětín	Hasičský ples
23.01.2021	Čechy pod Kosířem	Ples ZŠ a MŠ - MFB
	Čelechovice na Hané	Zimní putování z Čelechovic do Čelechovic přes vrchol Kosíře - Sokolovna Čelechovice n/H + vrchol Kosíře
	Čelechovice na Hané	Reprezentační ples školy - Sokolovna
	Loučany	Hasičský ples - SDH Loučany
	Loučka	Hasičský ples - Loučka sál
	Luběnice	Obecní ples - kulturní dům Luběnice
	Těšetice	Ratajsky soke(dětská soutěž v uzlování), SDH Rataje - KD Těšetice
	Náměšť na Hané	Myslivecký ples, MS Náměšť na Hané - sál
29.01.2021	Lutín	Obecní ples
30.01.2021	Čechy pod Kosířem	Sportovní ples - MFB
	Laškov	Ples KDU-ČSL Laškov - sokolovna
	Třebčín	Turnaj ve stolním tenise
	Smržice	Obecní ples (Obec) - sokolovna Smržice
	Náměšť na Hané	Ples městyse, Městys Náměšť na Hané - sál

05.02.2021	Lešany	Lešany - Ples SDH - Kulturní dům
	Štarnov	Hasičský ples
06.02.2021	Budětsko	Ples SDH Budětsko
	Čechy pod Kosířem	Ples ČSSD - MFB
	Pěnčín	Ples SDH Pěnčín, SDH Pěnčín - Sportovní areál
	Náměšť na Hané	Ples SDH, SDH Náměšť na Hané - sál
12.02.2021	Drahanovice	Sokolský ples - TJ Sokol Drahanovice - Falconclub
13.02.2021	Laškov	Ples SDH Laškov - sokolovna
	Bílsko sál	Hasičský ples
	Březsko	Masopust
	Drahanovice	Dětský karneval - TJ Sokol Drahanovice - Falconclub
	Dzbel	Pochování basy - Dzbel - hospoda
	Hněvotín	Ples Myslivců Blata - Kulturní dům
	Lešany	Lešany - Dětský karneval - Kulturní dům
	Třebčín	Ostatky
	Pěnčín	Ostatkový průvod, SDH Pěnčín - Průvod obcí
	Senice na Hané	Maškarní ples pro dospělé - TJ Senice na Hané - KD Senice na Hané
14.02.2021	Senice na Hané	Masopust - Obec Senice na Hané - areál KD Senice na Hané
	Náměšť na Hané	Maškarní karneval, Městys Náměšť na Hané - sál
16.02.2021	Loučany	Masopustní průvod - Obec Loučany
20.02.2021	Čechy pod Kosířem	Ples SDH - MFB
	Hluchov	Dětský karneval
	Loučka	Vepřové hody - Loučka hřiště
	Senice na Hané	Dětský karneval - SRPŠ Senice na Hané - KD Senice na Hané
	Smržice	Maškarní bál (TJ Sokol) - sokolovna
	Rataje	Hasičský ples, SDH Rataje - KD Rataje
	Zdětín	Sokolský ples
	Náměšť na Hané	Sokolské šibřinky, TJ Sokol Náměšť na Hané - sál
21.02.2021	Luběnice	Dětský maškarní karneval - kulturní dům Luběnice
26.02.2021	Smržice	Košť pálenek (ČZS) - areál zahrádkářů

UPOZORNĚNÍ

Chcete prezentovat činnost a aktivity vašeho spolku, vaší obce či vaší školy v tomto zpravodaji? Pošlete článek s fotkami (jpg) do kanceláře MAS na adresu region.hana@regionhana.cz

UZÁVĚRKA DALŠÍHO ČÍSLA JE 15. 3. 2021.